

**Таврійський державний
агротехнологічний
університет**

Наукова бібліотека

Розвиток сільської місцевості та сільських громад

Науково-бібліографічний покажчик

**Мелітополь
2013**

УДК 016:338.432

Р 64

320 назв

Укладач Г. Д. Попазова

Наук. ред. Г. О. Лєгєза

Розвиток сільської місцевості та сільських громад : наук.-
бібліогр. показчик / ТДАТУ; наук. бібліотека; уклад. Г. Д.
Попазова ; наук. ред. Г. О. Лєгєза. – Мелітополь, 2013. – 76 с.

Запропонований показчик містить літературу з проблем
розвитку сільської місцевості та сільських громад фондів
наукової бібліотеки ТДАТУ за останні п'ять років.

Показчик буде цікавий студентам, аспірантам,
викладачам, керівникам сільських громад, всім кому не байдужа
доля українського села.

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Соціально-економічний розвиток сільських територій	6
1.1. Розвиток соціальної інфраструктури	6
1.2. Демографічна і поселенська база та трудові ресурси села	11
1.3. Сільський туризм	19
1.4. Розвиток сільських територій з урахуванням стандартів ЄС	23
2. Самоврядування в сільській місцевості	26
3. Зайнятість сільського населення та трудова міграція	32
3.1. Зайнятість сільського населення	32
3.2. Трудова міграція	37
4. Сільськогосподарська кооперація	39
4.1. Кредитні спілки	40
4.2. Сільськогосподарські кооперативи	42
5. Партнерство держави, бізнесу та територіальних громад	46
6. Органічне виробництво	49
7. Дорадницька діяльність	55
8. Аграрна освіта та наука	59
9. Розвиток сільських територій Запорізької області	71

ПЕРЕДМОВА

Вирішення проблем розвитку сільських громад має стати окремою темою для держави заявив Президент України Віктор Янукович у своєму виступі на Раді регіонів 21 березня 2013 року.

В Україні понад 28 тисяч сільських населених пунктів, у яких проживає третина населення нашої держави. У сільськогосподарському виробництві зайнято майже 5 мільйонів осіб, що становить 34% від загальної кількості населення, яке проживає в сільській місцевості.

Сучасне українське село переживає складні часи. Зменшується чисельність сільського населення. Майже третина цього населення пенсіонери. Працездатне населення та сільська молодь йдуть у великі міста або за межі країни.

Рівень середньомісячної заробітної плати в сільському господарстві майже на 35% нижчий рівня заробітної плати в цілому по Україні. Серед хронічних проблем українського села – низькі показники якості життя, невеликі доходи, застаріле інфраструктурне забезпечення, ускладненість доступу сільських мешканців до медичних та освітніх послуг.

Створення сучасних умов життя на селі в соціальному, культурному і духовному розумінні - найперше завдання для місцевої влади. Саме тому земельна, медична, освітня реформи, реформа соціального забезпечення мають працювати на підвищення якості життя селян.

Комплексний і збалансований розвиток сільських територій - це усталений стандарт для Європейського Союзу і орієнтир для державної регіональної політики в Україні. Зростання доходів та якості життя на селі є одним із базових пріоритетів державної політики.

«Одне з найважливіших завдань Уряду, органів влади всіх рівнів - забезпечити створення нових робочих місць у сільській місцевості, залучити молодих спеціалістів до розбудови села, підтримувати розвиток сільгосппідприємств, фермерства, в тому числі сімейного» наголосив Президент В. Янукович

Тільки через об'єднання зусиль держави та виробників сільгосппродукції, через розвиток кооперації - споживчої, збутової, обслуговуючої, кредитної, через відродження підприємницької активності можна підвищити економічну результативність сільськогосподарського виробництва, досягти високих соціальних стандартів життя на селі.

Питання соціально-економічного розвитку сільських територій, самоврядування в сільській місцевості, зайнятості сільського населення та трудової міграції, сільськогосподарської кооперації, дорадницької діяльності на селі, аграрної освіти та науки знайшли відображення в даному бібліографічному покажчику, створеному науковою бібліотекою ТДАТУ. Для покажчика відбирався матеріал з наукових та науково-виробничих журналів, що надійшли до фонду бібліотеки за останні роки.

Хронологічні рамки покажчика – 2008-2013 рр.

Розташування матеріалу в покажчику систематичне, усередині рубрик в алфавіті авторів і заголовків. На початку кожного розділу представлені законодавчі та нормативно-правові документи.

Останній розділ присвячений проблемам розвитку сільських територій Запорізької області.

Бібліографічний опис видань складено відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», всі статті анотовано.

Покажчик буде цікавий студентам, аспірантам, викладачам, керівникам сільських громад, всім кому не байдужа доля українського села.

1. Соціально-економічний розвиток сільських територій

1.1. Розвиток соціальної інфраструктури села

1. **Про внесення змін до Закону України "Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві"** щодо надання індивідуальним сільським забудовникам державних пільгових кредитів : закон України від 17 травня 2012 року № 4721-IV// Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2012. - № **45**. - С. 81.
2. **Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності** : закон України від 21 жовтня 2010 року № 2626-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2010. - № **89**. - С. 9-20.
3. **Про впровадження мораторію на закриття державних та комунальних закладів культури у сільській місцевості** : постанова Верховної Ради України від 8 лютого 2012 року № 4356-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2012. - № **14**. - С. 9.
4. **Про впровадження мораторію на закриття загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості**: постанова Верховної Ради України від 19 грудня 2008 року № 778- VI// Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2008. - № **100**. - С. 283-284 ; Відомості Верховної Ради України. - 2009. - № 24. - С. 916.
5. **Питання Міжвідомчої координаційної комісії з питань підтримки індивідуального житлового будівництва на селі**: постанова Кабінету Міністрів України від 18 червня 2008 року № 546 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2008. - № **45**. - С. 30.
6. **Про внесення змін до Положення про порядок формування і**

використання коштів фондів підтримки індивідуального житлового будівництва на селі: постанова Кабінету Міністрів України від 31 травня 2012 року № 480 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2012. - № 42. - С. 42-43.

7. **Про внесення змін** до Положення про порядок формування і використання коштів фондів підтримки індивідуального житлового будівництва на селі : постанова Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2008 року № 397 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2008. - № 32. - С. 26-27.
8. **Про внесення змін** до Порядку використання коштів державного бюджету, що спрямовуються для реформування та розвитку комунального господарства у сільській місцевості: постанова Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2013 року № 88 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2013. - № 11. - С. 21-22.
9. **Про внесення змін** до постанови Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 1998 р. № 1597«Про затвердження Правил надання довгострокових кредитів індивідуальним забудовникам житла на селі»місцевості: постанова Кабінету Міністрів України від 17травня 2012 року № 506 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2012. - № 43. - С. 33-35.
10. **Про затвердження** Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи "Бібліотека - XXI" : постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2011 року № 956 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2011. - № 71. - С. 64-81.
11. **Про забезпечення цільового** використання коштів бюджетними установами (закладами) соціально-культурної сфери : розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2009 року № 1007-р// Урядовий кур'єр. - 2009. - № 164 (9 вересня). – (Орієнтир. - № 39). - С.16.
12. **Булах Т. М.** Соціальний розвиток сільських територій: світовий та вітчизняний досвід / Т. М. Булах // Економіка АПК :

Кл. слова: підтримка сільських товаровиробників – соціальне забезпечення – інженерне облаштування сільських територій – багатофункціональний розвиток сільських районів

Анотація: Розкрито проблеми соціального розвитку сільських територій України. На основі аналізу світового і вітчизняного досвіду надано пропозиції щодо їх розв'язання.

13. **Вилегжаніна Т. І.** Бібліотечне обслуговування в сільській місцевості: стан і перспективи / Т. І. Вилегжаніна // Бібліотечна планета. - 2012. - № 1. - С. 4-5.

Анотація: Тема цієї статті, винесена у заголовок, сьогодні є найбільш актуальною в українській бібліотечній справі. Становище бібліотек на селі заслуговує на прискіпливу увагу, оскільки для сільських мешканців відвідання цих закладів є чи не єдиною можливістю задовольняти свої інформаційні та культурні потреби.

14. **Вилегжаніна Т. І.** Сільській бібліотеці – увагу суспільства / Т. І. Вилегжаніна // Бібліотечна планета. - 2011. - № 3. - С. 4-6.

Анотація: В статті розглянуто проблеми сільських бібліотек, а також аналізується сучасний стан українського села, адже все, що воно переживає, повною мірою відбивається на сільській книгозбірні

15. **Коваленко В. І.** Сутність соціальної діяльності аграрних підприємств / В. І. Коваленко // Економіка АПК. - 2009. - № 12. - С. 115-119.

Кл. слова: демографічна функція -- функція зайнятості

Анотація: Розглядаються основні проблеми розвитку соціальної інфраструктури сільських територій, проаналізовано її вплив на рівень життя селян, досліджено поняття «соціальна діяльність», визначено соціальні функції аграрних підприємств.

16. **Лузан Ю. Я.** Напрями розвитку сільськогосподарського виробництва і соціальної сфери села / Ю. Я. Лузан // Економіка АПК. - 2009. - № 7. - С. 3-12.

Кл. слова: валова продукція -- трудові ресурси -- світовий ринок

Анотація: Проаналізовано основні напрямки розвитку

сільськогосподарського виробництва. Розкрито потенціал соціальної сфери сільських територій, потребують зокрема детального аналізу демографічно-відтворювальний та трудовий потенціал села.

17. **Малік М. Й.** До питання сталого розвитку сільських територій / М. Й. Малік // Економіка АПК. – 2008. – № 5. – С. 51-55.

Анотація: Розглядаються проблеми на селі: бідність, відсутність мотивів до праці та робочих місць, низька оплата праці, трудова міграція і знелюднення сіл, занепад соціальної інфраструктури. Отже, слід значну увагу приділити соціальним галузям, що забезпечують ефективне відтворення й розвиток людського потенціалу - це сфера послуг, освіта, охорона здоров'я

18. **Мастіпан О.** Сільські бібліотеки України: реальний стан, проблеми, перспективи : (За результатами дослідження) / О. Мастіпан // Бібліотечна планета. - 2009. - № 1. - С. 7-11.

Кл. слова: зношеність фондів -- матеріально-технічна база -- кадри -- фінансування

19. **Михайловина С. О.** Оцінка вартості будівель і споруд особистих селянських господарств / С. О. Михайловина // Економіка АПК. - 2011. - № 4. - С. 83-87.

Регіональна економіка --Черкаська область

Кл. слова: нерухоме майно -- будівельні конструкції -- житловий будинок

Анотація: Досліджено відповідні методичні підходи для оцінки вартості будівель і споруд в особистих селянських господарствах.

20. **Павлов О. І.** Формування системи управління розвитком сільських територій / О. І. Павлов // Економіка АПК. - 2009. - № 12. - С. 109-115.

Кл. слова: рівень урбанізації -- ступень ресурсозабезпечення

Анотація: Розглянуто основні напрями розбудови системи управління розвитком сільських територій України, які враховують поліфункціональну природу об'єкта управління, а також багаторівневу та розгалужену суб'єктну структуру управління.

21. **Паленичак О. В.** Вплив соціальної та ринкової інфраструктури на

розвиток сільських територій регіону / О. В. Паленичак // Економіка АПК. - 2011. - № 8. – С. 101-107.

Регіональна економіка--Львівська область

Кл. слова: ринок заготівель -- господарські товариства -- кооперація

Анотація: Здійснено аналітичну оцінку особливостей функціонування соціальної та ринкової інфраструктури на регіональному рівні, виявлено їх вплив на динаміку демографічних показників, матеріальний добробут і якість життя сільських жителів.

22. **Розколупа Н. І.** Бібліотека як юридична особа / Н. І. Розколупа // Бібліотечна планета. - 2009. - № 4. - С. 14-17.

Анотація: Чи не найбільший резонанс викликало розпорядження КМУ від 19.08.2009 № 1007-р "Про забезпечення цільового використання коштів бюджетними установами (закладами) соціально-культурної сфери". Вказаним актом уряд зобов'язав Державне казначейство України у термін до 1 січня 2010 року відкрити у територіальних органах для кожної бюджетної установи (закладу) соціально-культурної сфери, які обслуговуються централізованими бухгалтеріями, по два реєстраційні рахунки та разом із головними розпорядниками коштів здійснювати видатки вказаних установ із зазначених реєстраційних рахунків.

Відповідно до законодавства, рахунки в органах Державного казначейства України відкриваються розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів. Школа, клуб, бібліотека є бюджетними організаціями. Тому, здавалося б, вони можуть відкрити рахунки в органах казначейства як розпорядники коштів відповідного місцевого бюджету. Але при цьому не врахували однієї "дрібнички": розпорядником бюджетних коштів може бути організація, яка утримується за рахунок коштів державного чи місцевого бюджету та має статус юридичної особи...

23. **Семенда Д. К.** Ефективне сільськогосподарське виробництво - основа розвитку сільських територій / Д. К. Семенда, О. І. Здоровцов, В. Л. Міроненко // Економіка АПК. - 2010. - № 5. - С. 148-151.

Кл. слова: соціальна інфраструктура -- підприємство

Анотація: Розглядається досвід ефективного сільськогосподарського виробництва у вирішенні соціальних

24. **Стройко Т. В.** Соціальна інфраструктура села: проблеми розбудови / Т. В. Стройко // Вісник СНАУ : науково-методичний журнал. - 2009. - №5. - С. 129-134.
25. **Цуріна І. О.** На порядку денному - сільська бібліотека / І. О. Цуріна // Бібліотечна планета. - 2010. - № 4. - С. 36-38.
Анотація: Сучасний стан сільських бібліотек України (за результатами всеукраїнського дослідження "Сільська бібліотека на мапі України", проведеного в 2007 році)
26. **Яворівський В. О.** Розвиток сільських бібліотек як інформаційних і культурних центрів : за результатами слухань у Комітеті, що відбулися 18 травня 2011 р. / В. О. Яворівський // Бібліотечна планета. - 2011. - № 3. - С. 6-7.
Анотація: 18 травня 2011 р. у Комітеті з питань культури і духовності Верховної Ради України відбулися слухання на тему «Розвиток сільських бібліотек як інформаційних і культурних центрів». Журнал публікує виступ голови комітету В. Яворівського.

1.2. Демографічна і поселенська база та трудові ресурси села

27. **Про затвердження Державної цільової соціальної програми подолання та запобігання бідності на період до 2015 року :** постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 року № 1057 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2011. - № 80. - С. 34-52.
28. **Богиня Д.** Українське село вмирає: національна небезпека / Д. Богиня, К. Якуба // Економіка України : науковий журнал. - 2011. - № 4. - С. 56-66.
Кл. слова: аграрне виробництво -- зайнятість населення -- тривалість життя -- методи потенціальної демографії -- деградація територій
Анотація: Визначено повний життєвий потенціал сільського населення України за 1979–2008 рр. з використанням матеріалів офіційної статистики і методів потенціальної демографії. Виміряно вплив основних факторів на його формування і динаміку. Викладено основні пропозиції щодо збереження

29. **Бортник В. А.** Демографічні проблеми формування кадрового потенціалу аграрних підприємств / В. А. Бортник // Економіка АПК. - 2009. - № 1. - С. 136-139.

Регіональна економіка--Черкаська область

Кл. слова: освіта -- молодь -- густота населення -- вікова структура -- міграція

Анотація: Оцінюється соціально-демографічний стан Черкаської області у ретроспективі та на сучасному етапі. Розглянуто динаміку чисельності населення, частку зайнятого працездатного населення, вікову структуру, тривалість життя, природний рух сільського населення.

30. **Васьківська К. В.** Проблеми розвитку сільських територій / К. В. Васьківська, І. В. Сембай, О. А. Сікора // Економіка АПК. - 2009. - № 11. - С. 117-121.

Кл. слова: ендегенний розвиток -- депопуляційний процес

Анотація: Узагальнено соціально-економічні та демографічні проблеми розвитку сільських територій, обґрунтовано їх взаємозв'язок і взаємовплив на основі розрахунку інтегрального показника соціально-економічного розвитку регіону. Обґрунтовано, що стратегічна орієнтація сільськогосподарських підприємств визначає місію, головні цілі, пріоритетні напрями діяльності та умови їх ефективного функціонування.

31. **Вітер В.** Зростання рівня життя населення України як ключова державна проблема / В. Вітер // Україна: аспекти праці. - 2012. - № 6. - С. 19-29.

Анотація: У статті розглянуто необхідність зростання рівня населення як ключову державну проблему на перспективу. Розроблено прогностичну оцінку розмірів соціальних стандартів за основними демографічними групами населення в Україні на 2012-2013 рр. та розраховано їх відхилення від затверджених Законом. Визначено перспективи покращення соціально-економічної політики.

32. **Герчанівська С. В.** Проблеми працевлаштування молоді в сільськогосподарських підприємствах / С. В. Герчанівська // Економіка АПК. - 2010. - № 3. - С. 90-93.

Регіональна економіка--Тернопільська область

Кл. слова: зайнятість -- охорона праці

Анотація: Проаналізовано стан безробіття серед сільської молоді Тернопільської області, виявлено основні причини її небажання працювати у сільськогосподарських підприємствах.

33. **Гончаренко І. В.** Проблеми збереження соціально-демографічного потенціалу сільських поселень (на прикладі Миколаївської області) / І. В. Гончаренко // Регіональна економіка. - 2012. - № 1. - С. 194-199.

Регіональна економіка--Миколаївська область

Кл.слова: охорона здоров'я -- працездатний вік -- сільські місцевості

Анотація: Подано характеристику соціально-демографічної ситуації, що склалася в сільських поселеннях Миколаївської області. Зроблено висновок про необхідність створення умов для збереження та виживання сільського населення, без чого підтримання національної безпеки держави буде справою безперспективною.

34. **Жибак М. М.** Концептуальні засади державного регулювання відтворення та використання трудового потенціалу села / М. М. Жибак // Вісник СНАУ : науково-методичний журнал. - 2010. - №9/1. - С. 43-49.

35. **Збарський В. К.** Демографічні проблеми в Україні та шляхи їх розв'язання / В. К. Збарський, В. П. Горьовий // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2009. - № 11. - С. 114-117.

Кл. слова: соціальний клімат – репродуктивна поведінка - депопуляція

Анотація: Динаміка рівня основних показників демографічних процесів в Україні в сільській місцевості (1990-2008рр.)

36. **Іванюта П. В.** Роль і значення державного управління якістю "товар-праця-життя" у поліпшенні демографічної ситуації України / П. В. Іванюта // Економіка та держава. - 2011. - № 7. - С. 110-112.

Анотація: Досліджені негативні чинники, які вплинули на демографічну ситуацію в Україні та Полтавській області.

Доведено, що основним чинником негативного впливу на демографічну ситуацію є якість життя, яку необхідно розглядати в системі "товар-праця-життя".

37. **Кафлевська С. Г.** Оцінка демографічних чинників формування трудового потенціалу сільських територій / С. Г. Кафлевська // Економіка АПК. - 2011. - № 12. - С. 102-108.

Регіональна економіка--Вінницька область

Анотація: Розглянуто проблеми формування та використання трудового потенціалу сільських територій Вінницької області у 1990-2010 рр. Наведено динаміку чисельності, відтворення та міграції сільського населення регіону. Висвітлено основні напрями поліпшення трудового потенціалу села.

38. **Кириленко І. Г.** Проблеми українського села та їх вирішення у контексті аграрних трансформацій / І. Г. Кириленко, О. І. Павлов // Економіка АПК. - 2010. - № 7. - С. 24-31.

Кл. слова: деградація -- сільська політика

Анотація: Наведено розгорнуту оцінку процесів, що поглибили демографічну кризу на селі та призвели до деградації людського капіталу й природно-економічних ресурсів, запропоновано шляхи їх відтворення та поліпшення життєвого середовища.

39. **Корсак В. І.** Міжгалузева інтеграція та регіональний підхід - єдиний шлях подолання демографічної кризи в Україні / В. І. Корсак // Економіка та держава. - 2012. - № 10. - С. 50-53.

Анотація: У роботі актуалізовано демографічні проблеми, які існують в Україні сьогодні, та загрози, які несе демографічна криза.

40. **Кризина Н. П.** Соціально-економічні детермінанти демографічного розвитку України в сучасних умовах / Н. П. Кризина, К. І. Жилка, П. С. Кризина // Економіка та держава. - 2012. - № 9. - С. 85-88.

Анотація: У статті проаналізовано стан демографічної ситуації в Україні, дана характеристика соціально-економічним детермінантам, які впливають на демографічний процес в Україні в сучасних умовах реформування.

41. **Курило І.** Старіння населення, його особливості та соціально-економічні наслідки в Україні / І. Курило // Україна: аспекти праці. - 2012. - № 6. - С. 30-36.

Анотація: Висвітлено сучасні особливості старіння населення в Україні, розкрито довготривалі наслідки цього процесу для

соціально-економічного розвитку країни наразі й на перспективу, а також окремі підходи до формування соціально-демографічної політики в умовах прискореного старіння населення.

42. **Липчук В. В.** Мотиваційні чинники працевлаштування молоді у сільськогосподарських підприємствах / В.В. Липчук, А.О. Линдюк // Економіка АПК. - 2008. - № 7. - С. 131-136.

Кл. слова: професійна перспектива -- випускники -- студенти

Анотація: Стаття присвячена проблемі формування кадрового потенціалу сільського господарства. Основна увага звернена на мотиваційні чинники, що впливають на працевлаштування молоді у сільськогосподарські підприємства.

43. **Лузан Ю. Я.** Напрями розвитку сільськогосподарського виробництва і соціальної сфери села / Ю. Я. Лузан // Економіка АПК. - 2009. - № 7. - С. 3-12.

Анотація: Проаналізовано основні напрямки розвитку сільськогосподарського виробництва. Розкрито потенціал соціальної сфери сільських територій, потребують зокрема детального аналізу демографічно-відтворювальний та трудовий потенціал села

44. **Лузан Ю. Я.** Соціально-трудова потенціал українського села / Ю. Я. Лузан // Економіка АПК. - 2010. - № 1. - С. 123-127.

Кл. слова: просторово-географічне розміщення -- депопуляція

Анотація: Розглянуто проблеми формування, регіонального розміщення та використання трудового потенціалу сільських територій України за 1990-2009 рр. Наведено динаміку економічної активності, зайнятості та безробіття осіб працездатного віку в сільській місцевості, економічні втрати в результаті неповної зайнятості селян.

45. **Лучик С.Д.** Вплив трансформаційних змін на використання трудового потенціалу села / С. Д. Лучик // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2009. - № 3. - С. 148-153.

Анотація: Метою статті є обґрунтування необхідності створення великих підприємств шляхом добровільної кооперації селян, яка є найбільш ефективною формою господарювання для досягнення високотоварного і конкурентоспроможного

сільськогосподарського виробництва, що, у свою чергу, забезпечить збереження та розвиток трудового потенціалу села

46. **Малік М. Й.** Управління підготовкою і підвищенням кваліфікації персоналу аграрних підприємств / М. Й. Малік, А. Д. Чикуркова // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2012. - № 2. - С. 3-10.

Анотація: Висвітлено результати дослідження тенденцій зміни освітнього рівня, професійно-кваліфікаційної структури працівників сільськогосподарських підприємств, простежено динаміку підготовки та підвищення кваліфікації персоналу за 2005-2010 рр.

47. **Махсма М.** Особливості сучасного ринку праці в аграрному секторі України / М. Махсма // Економіка України : науковий журнал. - 2010. - № 12. - С. 59-68.

Анотація: Досліджено особливості формування та розвитку сучасного ринку праці в аграрному секторі України. Висвітлено проблеми дисбалансу ринку, його трудонадлишкової кон'юнктури. Запропоновано заходи з оптимізації аграрного ринку праці.

48. **Палапа Н. В.** Демографічні проблеми села в контексті збалансованого розвитку держави / Н. В. Палапа // Агроекологічний журнал : науково-теоретичний журнал. - 2013. - № 1. - С. 10-16

Анотація: Висвітлено демографічні проблеми села в умовах економічної розбалансованості аграрного сектора. Наведено результати досліджень про стан, динаміку, темпи та загальні тенденції розвитку демографічної ситуації на селі.

49. **Прибиткова І.** Просторова самоорганізація населення: теоретико-методологічні передумови дослідження / І. Прибиткова // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. - 2009. - № 4. - С. 84-98.

Анотація: Картографічні моделі розміщення сільського населення працездатного віку територією України у 1967, 1973, 1977, 1980 рр.

50. **Рогожин О. Г.** Методичні аспекти оцінки потенційної чисельності сільського населення України / О. Г. Рогожин // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - № 7. - С. 101-

Анотація :Визначення потенціалу приросту/зменшення чисельності сільського населення та оцінювання демографічної ємності сільської місцевості.

51. **Рябоконь В. П.** Вплив соціально-економічних чинників на стабілізацію кадрів у сільському господарстві / В. П. Рябоконь // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2011. - № 12. - С. 21-24.
Анотація: Досліджено вплив соціально-економічних чинників на розв'язання проблеми стабілізації кадрів у сільському господарстві. Наголошено, що державна політика на селі повинна базуватися на концепції людського капіталу, визначенні його пріоритетності й визначальної ролі у відродженні села і припиненні його деградації.

52. **Рябоконь В. П.** Кадри села: проблеми формування і закріплення / В. П. Рябоконь // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - № 5. - С. 115-119.
Анотація: Розглянуто проблему формування і закріплення кадрів на селі, у розв'язанні якої важливе значення належить соціально-економічному розвитку села та сільських територій.

53. **Рябоконь В. П.** Особливості формування аграрного ринку праці / В. П. Рябоконь // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2012. - № 3. - С. 90-95.
Кл. слова: трудові відносини – робоча сила – центри зайнятості

54. **Рябоконь В. П.** Професійно-кваліфікаційна структура робочої сили на селі / В. П. Рябоконь // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2009. – №1. - С. 124-128.
Кл. слова: механізатор – фізична праця – техніка - молодь
Анотація: Зазначено, що формування структури робітничих кадрів на селі залежить від зайнятості їх на виробництві, і цьому питанню потрібно приділяти велику увагу.

55. **Рябуха М. С.** Про формування та використання кадрового потенціалу в сільському господарстві / М. С. Рябуха // Економіка АПК. - 2009. - № 10. - С. 132-136.
Кл. слова: валова продукція -- міграційний процес --

демографічна ситуація

Анотація: Розглянуто важливі питання формування і використання кадрового потенціалу в сільському господарстві на мікро-й макрорівнях, у внутрішньому та зовнішньому середовищі підприємства.

56. **Терещенко В. К.** Колективно-договірне регулювання соціально-трудових відносин у сільському господарстві / В. К. Терещенко // Аграрна наука і освіта : науковий журнал. - 2008. - **№1/2**. - С. 99-103.

Анотація: Розглянуто організаційно-правові аспекти регулювання соціально-трудових відносин, проаналізовано стан укладання і виконання колективних трудових договорів, визначено перспективи розвитку регулювання соціальних, економічних і трудових відносин на сільських територіях.

57. **Транченко Л. В.** Функціонування ринку праці у сільській місцевості / Л. В. Транченко // Економіка АПК. - 2012. - **№ 3**. - С. 96-101.

Регіональна економіка--Черкаська область

Кл. слова: робоча сила -- демографічна ситуація -- робочі місця -- підготовка кадрів

Анотація: Досліджено стан та особливості функціонування ринку праці в сільській місцевості. Запропоновано основні напрями підвищення рівня зайнятості та стабілізації аграрної праці.

58. **Устінова І. І.** Демографічний та природно-ресурсний потенціали території у контексті збалансованого (сталого) розвитку України / І. І. Устінова // Екологічний вісник. - 2011. - **№ 9/10**. - С. 14-16.

Анотація: Екологічна криза і депопуляція як етап розвитку екосистеми населення - середовище стає глобальним явищем. У статті зазначено, що в умовах скорочення чисельності населення України питання сталості та збалансованості її розвитку набуває особливого значення.

59. **Якуба К. І.** Безробіття селян: економічний і соціальний аспект / К. І. Якуба // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - **№ 6**. - С. 107-112.

Анотація: Розглянуто сутність безробіття як соціально-економічної категорії, його динаміку стосовно сільського населення України за 2000-2008 роки. Визначено економічні

втрати від сільського безробіття.

60. **Якуба К. І.** Ознаки тривалості життя українського селянства / К. І. Якуба // Вісник аграрної науки : науково-теоретичний журнал української академії наук. - 2011. - № 2. - С. 60-64
Анотація: Визначено життєвий потенціал сільського населення України за 1979-2009 рр. з використанням матеріалів офіційної статистики і методів потенційної демографії та вплив основних чинників на його формування і динаміку.
61. **Ярковий А.О.** Шляхи подолання бідності сільського населення / А. О. Ярковий, Н. В. Морозюк // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - № 9. - С. 109-113.
Кл. слова: матеріальний добробут -- прожитковий мінімум
Анотація: Досліджено сучасний рівень життя сільського населення. На основі зарубіжного досвіду здійснено оцінку матеріального добробуту селян. Проаналізовано структуру сукупних ресурсів, динаміку сукупного доходу і витрат сільських домогосподарств, визначено першочергові заходи щодо подолання бідності на селі.

1.3. Сільський туризм

62. **Про громадські об'єднання** : закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2012. - № 30. - С. 26-46.
63. **Про затвердження** плану заходів Мінагрополітики України щодо розвитку сільського зеленого туризму на період до 2015 року[Електронний ресурс]: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 18 січня 2013 року № 24 //Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України.– Режим доступу:
<http://minagro.gov.ua/ministry?nid=4454>
64. **Програма добровільної категоризації** у сфері сільського зеленого туризму «Українська гостинна садиба» : затвердженоправлінням Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні протокол № 46 від 6 травня 2008 року[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.greentour.com.ua/russian/category/low/>

65. **Проект Закону** про сільський та сільський зелений туризм [Електронний ресурс] // Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу:http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=4299&sk1=5
66. **Андрєєва Н.** Сучасна організація аграрного туризму в Україні як перспективний напрямок розвитку сільських територій / Н. Андрєєва, С. Нездоймінов, І. Дишловий // Економіст : науковий та громадсько-політичний журнал. - 2011. - № 7. - С. 25-29.
Кл. слова: У статті досліджено проблемні питання процесів територіальної організації аграрного туризму на засадах регіоналізації підприємницької діяльності та запропоновані заходи щодо удосконалення механізму державного регулювання туристичної діяльності в аграрному секторі економіки.
67. **Башинський О.** Принади сільського туризму / О. Башинський // Все про бухгалтерський облік. - 2008. - 15 жовтня. - С. 12 – 14.
68. **Вовк В.** Від Говерли до Ай-Петрі / В. Вовк // Новини агротехніки : виробнично-практичний журнал. - 2012. - № 1. - С. 49-54.
Анотація:Щороку все більша кількість сільських господарів приєднується до Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні і починають надавати туристичні послуги. Сьогодні передові позиції займають Карпатський регіон, західні області та Крим.
69. **Дідик Я. М.** Діагностика рівня відпочинкових послуг у сільських оселях України / Я. М. Дідик // Актуальні проблеми економіки. - 2011. - № 10. - С. 203-210.
Анотація: У статті розглянуто рівень пропозицій і особливості відпочинкових послуг у сільських оселях України та проведено їх порівняння з відпочинковими послугами, що надаються у сільських оселях європейських країн.
70. **Забуранна Л. В.** Зарубіжний досвід розвитку сільського зеленого туризму / Л. В. Забуранна // Економіка АПК. - 2011. - № 6. - С. 178-183.
Кл. слова: агротуризм -- агротуристичні послуги -- рекреаційний потенціал

Анотація: Розглянуто досвід розвитку сільського зеленого туризму в Європі та світі, а також основні чинники успіху в даній сфері, які потенційно можуть використати вітчизняні підприємства, що надають послуги сільського зеленого туризму.

71. **Збарський В.** Організаційно-правові основи сільського зеленого туризму / В. Збарський // Бухгалтерія в сільському господарстві : Всеукраїнський щомісячний науково-практичний журнал. - 2008. – **№ 20**. - С. 8-13.

Анотація: Вимоги до ведення діяльності з сільського зеленого туризму

72. **Кудла Н. Є.** Механізм категоризації сільських садиб у розвитку зеленого туризму / Н. Є. Кудла // Економіка АПК. - 2010. - **№ 8**. - С. 100-106.

Кл. слова: сільська садиба -- агротуристичне господарство

Анотація: Розкрито механізм категоризації сільських садиб в Україні, показано особливості його застосування. Наведено шляхи вдосконалення категоризації сільської бази розміщення з використанням передового зарубіжного досвіду.

73. **Кудла Н.** Про застосування комплексу маркетингових заходів в сільському туризмі / Н. Кудла // Економіка України. - 2011. - **№ 2**. - С. 79-85.

Кл. слова: агротуризм -- просування послуг -- реклама

Анотація: Розглянуто перспективи розвитку сільського туризму на теренах України. Висвітлено проблеми використання маркетингу у цій сфері.

74. **Кудла Н. Є.** Шляхи підвищення якості сільського туризму / Н. Є. Кудла // Економіка АПК. - 2012. - **№ 5**. – С. 116-122.

Кл. слова: всесвітня туристична організація -- якість обслуговування туриста -- складові якості

Анотація: Висвітлено проблематику якості продукту сільського туризму, запропоновано механізм оцінки якості агротуристичних послуг із використанням методу Servqual.

75. **Куліш І. М.** Екологічний туризм як чинник розвитку сільських територій України / І. М. Куліш // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2013. - **№ 2**. - С. 80-85.

Кл. слова: екологічний (зелений) туризм – сільський туризм -

підприємництво туристичне – конкурентоспроможність

Анотація: Проаналізовано функціонування екологічного (зеленого) туризму в Україні та його вплив на підвищення конкурентоспроможності сільських територій. Визначено, що сільський туризм, при потужній ресурсній базі, не має широкого поширення й не означені перспективи його розвитку. Наголошено на необхідності вивчення досвіду функціонування підприємств сільського туризму в Європі з метою використання позитивних напрацювань для розвитку сільських територій України.

76. **Малік М. Й.** Сільський аграрний туризм як чинник розвитку сільських територій / М. Й. Малік, Л. В. Забуранна // Економіка АПК. - 2012. - № 5. - С. 110-115.
Кл. слова: сільська місцевість -- відпочинковий сільський туризм - туристичні послуги
Анотація: Досліджено сутність сільського аграрного туризму, його місце в комплексному соціально-економічному розвитку сільських територій, основні проблеми даної сфери та ефективні шляхи їх розв'язання.
77. **Мармуль Л.О.** Розвиток підприємництва у сільському зеленому туризмі / Л. О. Мармуль // Таврійський науковий вісник / ХДАУ, УААН. - Херсон : Айлант, 2009. - Вип. 62. - С. 246-252.
78. **Ніколаєв К. Д.** Паспортизація туристичних об'єктів у межах сільських населених пунктів / К. Д. Ніколаєв, К. О. Бабікова, В. М. Ісаєнко // Екологічний вісник. – 2012. - № 4. – С. 30.
Кл. слова: сільські населені пункти -- сільський зелений туризм -- туристична діяльність -- екологічний паспорт – агротуризм
79. **Правове регулювання сільського туризму:** Досвід окремих країн, проблеми законодавства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.greentour.com.ua/russian/law/inter>
80. **Черевко Г. В.** Категоризація агротуристичних господарств / Г. В. Черевко, Г. І. Шимечко // Економіка АПК. - 2011. - № 5. - С. 133-139.
Кл. слова: сільська нічліжна база -- агротуристи -- категоризаційний підхід
Анотація: Авторами наведено основні результати дослідження

проблеми категоризації агротуристичних господарств в Україні та досвіду її розв'язання за кордоном, а також показано розроблені зразки спеціальних типових категоризаційних карт для різних категорій цих господарств.

81. **Черевко Г. В.** Методика визначення ефективності агротуристичної діяльності / Г. В. Черевко, І. В. Черевко, Г. І. Шимечко // Економіка АПК. - 2011. - № 1. - С. 39-46.

Кл. слова: диверсифікація -- агротуризм -- альтернативна вартість

Анотація: Наведено основні результати дослідження проблеми формування методики визначення ефективності агротуристичної діяльності для різних її суб'єктів - для агротуристичного господарства та його власника, для середовища функціонування агротуристичного господарства й безпосередньо для агротуриста.

1.4. Розвиток сільських територій з урахуванням стандартів ЄС

82. **Бойко Л. М.** Соціальні передумови євроінтеграції України / Л. М. Бойко // Економіка АПК. - 2010. - № 11. - С. 156-160.

Кл. слова: рівень життя населення -- соціальні стандарти

Анотація: Проаналізовано основні соціальні стандарти і життєвий рівень населення, у тому числі сільського, в контексті євроінтеграції України.

83. **Бородіна О. М.** Інституційний розвиток сільського господарства та села України і Росії та його гармонізація з європейською політичною практикою / О. М. Бородіна // Економіка України. - 2012. - № 11. - С. 48-61.

Кл. слова: аграрна політика -- сап ЄС -- соціальна інфраструктура -- аграрні корпорації

Анотація: Проаналізовано інституційне середовище функціонування ЄС, виокремлення спільних інституційних проблем аграрних трансформацій України і Росії та загальних інституційних перешкод переходу наших країн до сталого сільського розвитку, запропоновано основні напрями інституційних змін у нарощуванні місцевого потенціалу для гармонійного поєднання економічних, екологічних і соціальних функцій сільського господарства.

84. **Гуцаленко О. О.** Екологічне сільське господарство Польщі / О.О. Гуцаленко // Економіка АПК. - 2008. - № 3. - С. 153-155.

Кл. слова: ґрунти -- фермери -- продовольство

Анотація: У статті порушується складне питання - екологічне виробництво на прикладі країн ЄС, і, зокрема, Польщі. Перераховуються умови органічного сільськогосподарського виробництва, яке в останні роки набуло значного поширення.

85. **Гуцаленко О. О.** Сільське населення Польщі / О. О. Гуцаленко // Економіка АПК. - 2009. - № 4. - С. 149-152.

Кл.слова: сільські жителі -- міські жителі -- працівники -- безробіття

Анотація: Подано характеристику польського села: склад, чисельність населення, густота розселення. Наведено деякі статистичні дані щодо зайнятості в селі та місті.

86. **Демянишина О. А.** Міжнародний досвід розвитку сільських територій: уроки для України / О. А. Демянишина // Економіка АПК. - 2010. - № 9. - С. 114-120.

Кл.слова: економічний розвиток -- якість життя

Анотація: Шляхом аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду, їх порівняння обґрунтовано, що підвищення рівня та якості життя жителів сільської місцевості має бути головним пріоритетом у розвитку сільської місцевості. Такий підхід забезпечить комплексність і системність політики розвитку сільської місцевості в Україні.

87. **Залуцький І. Р.** Обґрунтування пріоритетів розвитку сільських територій в умовах системності економічних реформ / І. Р. Залуцький // Регіональна економіка. - 2011. - № 4. - С. 67-75.

Кл. слова: сталий розвиток -- євроінтеграція -- модернізація

Анотація: Розглянуто особливості формування та реалізації пріоритетності розвитку сільських територій при становленні ринкових відносин. Обґрунтовано доцільність та зміст системної євроінтеграційної модернізації вітчизняної політики розвитку сільських територій, спрямованої на формування передумов сталого соціально-економічного розвитку. Визначено склад пріоритетів розвитку сільських територій: збереження самосвідомості та посилення самоідентифікації сільського населення, як носія української ідентичності, культури і духовності нації; подолання бідності сільського населення на

заасадах диверсифікації сільської економіки, доходів населення, його зайнятості та самозайнятості; формування та розвиток конкурентних переваг сільської території; забезпечення охорони навколишнього природного середовища та підвищення рівня екологічної безпеки. Запропоновано комплекс невідкладних заходів стосовно їх реалізації в умовах системного здійснення економічних реформ.

88. **Могильний О. М.** Державна політика у розвитку сільських територій / О. М. Могильний // Економіка АПК. - 2010. - № 10. - С. 125-131.

Кл. слова: сільське населення -- ринок праці

Анотація: Розглянуто проблеми ринку праці та зайнятості у сільській місцевості України, висвітлено практику регулювання ЄС цієї сфери та запропоновано інноваційні засади взаємодії державних інститутів і місцевих громад у створенні належних умов проживання й праці на селі.

89. **Тараріко О. Г.** Охорона та відновлення деградованих ґрунтів відповідно проекту Ґрунтової Директиви Євросоюзу / О. Г. Тараріко, В. О. Греков, В. М. Панасенко // Вісник аграрної науки. - 2011. - № 5. - С. 9-13.

Анотація: Висвітлено основні положення Ґрунтової Директиви Європарламенту і Ради Європи. Проаналізовано стан вирішення проблеми охорони ґрунтів від деградації і забруднення в Україні. Запропоновані заходи з адаптації національної системи охорони ґрунтів до Директиви Євросоюзу.

90. **Хорунжий М. Й.** Економіка села в контексті організаційно-економічних трансформацій / М. Й. Хорунжий // Економіка АПК. - 2010. - № 11. - С. 136-141.

Кл. слова: сільська економіка -- аграрна економіка

Анотація: Висвітлено принципи й організаційно-економічні засади формування та функціонування сільської економіки в сучасних умовах.

2. Самоврядування в сільській місцевості

91. **Про асоціації органів місцевого самоврядування :** закон України від 16 квітня 2009 року № 1275-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2009. - № 40. - С.

92. **Баклагов Ю. Б.** Сучасні проблеми фінансово-економічного підґрунтя місцевого самоврядування в Україні / Ю. Б. Баклагов // Економіка та держава. - 2011. - № 3. - С. 54-56.
Анотація: У статті наведено результати інституціонального аналізу фінансово-економічного підґрунтя місцевого самоврядування в Україні з метою визначення проблем.
93. **Бакум В. В.** Удосконалення управління територіальною громадою сільської ради / В.В. Бакум // Вісник аграрної науки. - 2008. - № 5. - С. 71-73.
Анотація: Наведено удосконалену структуру управління територіальною громадою сільської ради за участю громадських рад сіл, старост сіл, вуличних комітетів тощо, що надає можливість отримувати чітку систему підпорядкування та відповідальності за виконання різних завдань.
94. **Белебеха І. О.** Самоорганізація сільських громад / І. О. Белебеха, В. В. Бакум // Вісник аграрної науки. – 2008. – № 9. – С. 59-61.
Кл.слова: сільські ради - комітет сільського мікрорайону
Анотація: Мета дослідження - розробити ефективні структури управління сільськими територіями.
95. **Бідей О.**Адміністративно-правовий статус місцевого самоврядування / О. Бідей // Підприємництво, господарство і право : науково-практичний юридичний журнал. - 2012. - № 5. - С. 12-17.
Кл. слова: державна служба – територіальні громади
96. **Бондарук Т. Г.** Місцеве самоврядування і місцеві фінанси в умовах адміністративного реформування / Т. Г. Бондарук // Актуальні Проблеми Економіки : науковий економічний журнал. - 2011. - № 5. - С. 162-169.
Анотація: Досліджено особливості розвитку місцевого самоврядування та його фінансове забезпечення в умовах адміністративно-територіальної реформи на сучасному етапі суспільного розвитку України, обґрунтовано пропозиції щодо його вдосконалення.

97. **Борденюк В.** Сільський, селищний, міський голова у механізмі здійснення місцевого самоврядування: конституційно-правові аспекти / В. Борденюк // Право України. - 2011. - № 2. - С. 208-216.
- Анотація:** У статті розглянуто дискусійні питання правового статусу сільського, селищного, міського голови та сформульовано пропозиції щодо його удосконалення. Зокрема, обґрунтовується ідея про необхідність його обрання відновними радами, а не шляхом загальних виборів.
98. **Бородіна О. М.** Теоретичні основи сільського розвитку на базі громад: капіталізація активів / О. М. Бородіна, С. В. Киризиук, О. В. Риковська // Економіка АПК. - 2011. - № 5. - С. 153-160.
- Кл. слова:** потенціал громади -- ресурси громади -- активи громади
- Анотація:** Розглянуто теоретичні аспекти сільського розвитку на базі громад. Викладено авторське розуміння сутності та особливих характеристик основних категорій теорії сільського розвитку у ланцюгу "ресурс-потенціал-актив-капітал". Висвітлено об'єктивність еволюційних змін концепції капіталів, окреслені місце й роль окремих видів капіталів у процесі сільського розвитку.
99. **Буряченко А. Є.** Самооподаткування як резерв зростання доходів бюджетів місцевого самоврядування / А. Є. Буряченко // Фінанси України. - 2009. - № 2. - С. 44-50.
- Анотація:** Розглядається можливість упровадження органами місцевого самоврядування самооподаткування, що дасть змогу підвищити надходження до місцевих бюджетів та забезпечення фінансування розвитку пріоритетних галузей економіки на місцевому рівні. Запроваджено способи впровадження та обґрунтовано напрями витрачання коштів, одержаних місцевими органами самоврядування від самооподаткування.
100. **Валінкевич О. Г.** Окремі аспекти розвитку орендних земельних відносин у сільському господарстві / О. Г. Валінкевич // Економіка АПК. - 2011. - № 1. - С. 34-38.
- Кл. слова:** комунальна власність -- розпаювання -- земельний пай

Анотація: Досліджено та проаналізовано хід процесу розпаювання і використання земельних ділянок (паїв) у різних ґрунтово-кліматичних зонах Житомирської області. Встановлено причини, з яких земельні ділянки не використовуються селянами згідно з сертифікатами.

101. **Губені Ю.** Місцеві ініціативи як інструмент розвитку сільських територій / Ю. Губені, П. Оліщук // Економіка України. - 2012. - № 4. - С. 72-79.

Кл. слова: соціальний капітал громади -- генератори змін -- ситуаційні лідери

Анотація: Розглянуто роль місцевих ініціатив у формуванні розвитку сільських територій "знизу". Наведено нове визначення місцевих ініціатив, їх класифікацію й алгоритм запровадження. Визначено роль місцевих ініціатив у формуванні людського та соціального капіталу, виділено особливу групу "людський капітал громади". Зроблено пропозиції щодо активізації місцевих ініціатив на селі.

102. **Губені Ю.** Органи самоорганізації населення на селі як інструмент місцевого розвитку / Ю. Губені // Економіка України. - 2008. - № 7. - С. 84-91

Анотація: Розглянуто сучасні підходи до питання місцевого розвитку сільських територій. Обґрунтовано особливу роль місцевих ініціатив та неформальних лідерів. Досліджено природу та організаційні засади органів самоорганізації населення. Описано зміст й окремі кроки щодо активізації органів самоорганізації населення у Волинській області. Подано пропозиції, спрямовані на вдосконалення нормативної бази та організаційних засад діяльності органів самоорганізації населення на селі.

103. **Гутаріна С. О.** Сучасні зміни в бюджетному законодавстві та їх вплив на зміцнення системи фінансового забезпечення місцевого самоврядування в Україні / С. О. Гутаріна // Вісник Харківського державного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка : зб. наук. праць / ХНТУСГ. - Харків, 2009. - Вип. 85: Економічні науки. - С. 126-133.

104. **Дієсперов В. С.** Непевні перспективи села Бакаївка / В. С. Дієсперов // Економіка АПК. - 2010. - № 5. - С. 103-109.

Кл. слова: Ічнявський район -- життєдіяльність села

Анотація: На матеріалах території однієї сільської ради проаналізована життєдіяльність сільської громади як єдності виробництва та соціальної сфери.

105. **Корягін М. В.** Історія та сучасний стан фінансового забезпечення місцевих громад в Україні / М. В. Корягін // Економіка та держава. - 2011. - № 12. - С. 53-55.
Анотація: Ретроспективно вивчено становлення та роль місцевих бюджетів як автономних фінансових інституцій. Досліджено структуру місцевих фінансів в Україні. Здійснено оцінку чинного Бюджетного кодексу України.
106. **Лазепко І. М.** Інноваційний шлях створення фінансової бази місцевого самоврядування / І. М. Лазепко // Фінанси України. - 2008. - № 8. - С. 27-34
Анотація: З метою створення незалежної фінансової бази органів місцевого самоврядування обґрунтовано доцільність запровадження плати підприємств за працівників на користь населених пунктів, де вони мешкають.
107. **Литвин Ю. О.** Концептуальні засади комплексного розвитку сільських територій / Ю. О. Литвин // Економіка та держава. - 2012. - № 10. - С. 86-89.
Анотація: Визначено концептуальні засади комплексного розвитку сільських територій. Визначено основні завдання розробки схем районного планування.
108. **Лісовий А. В.** Впровадження заходів адміністративно-територіальної реформи на рівні сільських районів / А. В. Лісовий // Економіка АПК. - 2008. - № 12. - С. 137-142.
Кл. слова: податки -- бюджет -- доходи -- соціальна сфера -- місцеве самоврядування
Анотація: Досліджується існуюча в Україні система територіальної організації влади. Розглянуто пропозиції щодо здійснення заходів адміністративно-територіального реформування на рівні сільських адміністративних районів. Для моделювання цієї реформи об'єктом дослідження вибрано Старокостянтинівський район Хмельницької області.
109. **Лукашенко А.** Конституційно--правовий аналіз наукових

110. **Малиновський А. С.** Роль ініціативи громади в розвитку сільських територій / А. С. Малиновський, Д. О. Підгородецький // Економіка АПК. - 2012. - № 9. - С. 70-76.

Регіональна економіка--Житомирська область

Кл. слова: соціальне зростання -- стратегічне партнерство -- сільськогосподарські підприємства

Анотація: Розглянуто сучасний стан і проблеми розвитку сільських територій, науково обґрунтовану стратегію та визначено напрями реалізації системи економічних заходів щодо їх розвитку. Досліджено на прикладі діяльності Приворотської сільської ради роль органів місцевого самоврядування у вирішенні питань розвитку села.

111. **Малік М. Й.** Інституціональні засади і розвиток соціального капіталу в аграрній сфері / М. Й. Малік // Економіка АПК. - 2012. - № 1. - С. 182-184

Кл. слова: внутрішньоорганізаційні відносини -- соціальні умови життя -- інститути координації

Анотація: Розглянуто роль соціального капіталу у розвитку сільських територій. Науковий інтерес становить проблема комплексного аналізу організаційних аспектів соціального капіталу, включаючи питання його ролі в господарській діяльності підприємств і сільських громад.

112. **Наєнко О. Ю.** Органи місцевого самоврядування та видатки соціального спрямування: проблеми та заходи з їх вирішення / О. Ю. Наєнко // Економіка та держава : науково-практичний журнал. - 2010. - № 1. - С. 67-68.

Кл. слова: комунальна власність – територіальна громада – місцеві бюджети – бюджетне фінансування – міжбюджетні трансфери

Анотація: У статті розглянуто проблеми, з якими стикаються органи місцевого самоврядування в результаті забезпечення населення суспільними благами та послугами на нинішньому етапі, та з метою удосконалення розподілу видаткових повноважень між органами влади центрального та місцевого рівня і органами місцевого самоврядування.

113. **Павлов О. І.** Сільські території як об'єкт суспільних інтересів / О. І. Павлов // Економіка АПК. - 2011. - № 3. - С. 123-128.
Кл. слова: суб'єкт господарювання -- громадські організації -- соціальна поведінка
Анотація: Сільські території розглядаються як об'єкт суспільних інтересів, обґрунтовано необхідність участі у їх комплексному розвитку держави, селянства, суб'єктів господарювання та громадських організацій.
114. **Повстяна А.С.** Забезпечення фінансової автономії органів місцевого самоврядування / А. С. Повстяна // Економіка та держава : науково-практичний журнал. - 2010. - № 6. - С. 122-124.
Анотація: У статті проаналізовані основні проблеми, з якими стикаються місцеві органи влади на шляху до самостійності. Запропоновані основні напрями щодо реформування місцевого самоврядування стосовно фінансової автономії.
115. **Полозенко Д. В.** Видатки державного бюджету на соціальний захист сільського населення / Д. В. Полозенко, Н. О. Квітко // Фінанси України. - 2011. - № 6. - С. 33-44.
Анотація: Проаналізовано програми соціального захисту сільського населення, що фінансуються за рахунок різних видів бюджетів, а також власних доходів селищних і сільських бюджетів. Особливу увагу приділено фінансуванню соціальних програм за рахунок коштів районних бюджетів. Сформовано окремі пропозиції щодо впорядкування системи соціальної підтримки сільського населення.
116. **Прієшкіна О. В.** Місцеве самоврядування в Україні: правове регулювання безпосередньої демократії : навч. посібник : рекомендовано МОН України / О. В. Прієшкіна. - К. : Кондор, 2008. - 336 с. - (Юридична книга).
117. **Тимошенко О. В.** Фінансові ресурси органів місцевого самоврядування в умовах фінансової незалежності територіальних громад / О. В. Тимошенко // Економіка та держава : науково-практичний журнал. - 2010. - № 1. - С. 72-74.
Кл. слова: доходи місцевих бюджетів
Анотація: У статті досліджено сутність, зміст та складові

елементи фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, обґрунтовано ознаки, за якими доцільно проводити їх класифікацію.

3. Зайнятість сільського населення та трудова міграція

3.1. Зайнятість сільського населення

118. **Про зайнятість** населення : закон України від 5 липня 2012 року № 5066-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2012. - № **63**. - С. 17-51.
119. **Про затвердження Програми** сприяння зайнятості населення та стимулювання створення нових робочих місць на період до 2017 року : постанова Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2012 року № 1008 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2012. - № **83**. - С. 83-94.
120. **Александров М. С.** Збільшення виробництва продукції тваринництва як шлях підвищення рівня життя селян / М. С. Александров // Економіка АПК. - 2011. - № **6**. - С. 32-37.
Анотація: Досліджено проблему бідності сільського населення та обґрунтовано шляхи її подолання за рахунок відродження галузі тваринництва і збільшення виробництва тваринницької продукції до раціональної норми споживання, що дасть змогу поліпшити енергетичну цінність харчового раціону населення, підвищити доходи і зайнятість селян.
121. **Булавка О. Г.** Соціалізація трудових ресурсів як передумова удосконалення зайнятості / О. Г. Булавка, Н. В. Германюк // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2011. - № **7**. - С. 129-138.
Анотація: Проаналізовано сучасний стан зайнятості у сільській місцевості залежно від забезпечення поселенської мережі об'єктами соціальної інфраструктури, обґрунтовано напрями поліпшення соціальних умов використання трудових ресурсів.
122. **Германюк Н. В.** Диверсифікація виробничої діяльності в аграрній сфері / Н. В. Германюк // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - № **5**. - С. 28-

123. **Горьовий В.** Розвиток малого підприємництва як передумова зайнятості сільського населення / В. Горьовий // Вісник аграрної науки : науково-теоретичний журнал української академії наук. - 2012. - № 8. - С. 73-75.

Анотація: Розкрито розвиток малого підприємництва та пов'язаної з його діяльністю зайнятості сільського населення з огляду на регіональну спеціалізацію та ресурсний потенціал.

124. **Жибак М. М.** Організаційно-економічні проблеми зайнятості сільського населення / М. М. Жибак // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2008. - N 11. - С. 124-128.

Регіональна економіка--Івано-Франківська область--Львівська область--Тернопільська область

Кл. слова: динаміка -- працездатний вік -- безробіття

Анотація: Автор досліджує організаційно-економічні проблеми зайнятості сільського населення західних областей і пропонує своє бачення їх розв'язання та шляхи реалізації запропонованих заходів.

125. **Жибак М. М.** Регулювання соціально-економічного розвитку сільських територій з урахуванням європейського досвіду / М. М. Жибак // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2008. - N 5. - С. 131-133.

Кл. слова: економічне зростання -- демографічна ситуація -- робочі місця

Анотація: Досліджується соціальний розвиток села, проблеми сільських територій, забезпечення зайнятості та добробуту населення в Україні та країнах світу.

126. **Збарський В. К.** Сталий розвиток сільських територій: проблеми і перспективи / В. К. Збарський // Економіка АПК. - 2010. - № 11. - С. 129-136.

Кл. слова: сільська спільнота -- аграрна зайнятість

Анотація: Розглянуто питання сутності поняття стійкого сільського розвитку та його вплив на забезпечення нормального режиму праці, відтворення робочої сили і збереження здоров'я працівників.

127. **Кареба М. І.** Шляхи підвищення рівня зайнятості українського населення / М. І. Кареба, О. С. Кареба // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2011. - № 3. - С. 128-132.
Анотація: Проаналізовано рівні зайнятості та безробіття населення в країнах СНД, Україні й Миколаївській області (з висвітленням причин їх змін). Запропоновано систему заходів, спрямованих на зниження рівнів безробіття в нашій країні.
128. **Карпенко В.** Зайнятість сільського населення України як умова ефективного відтворення кадрового потенціалу аграрного сектора / В. Карпенко // Україна: аспекти праці : науково-економічний та суспільно-політичний журнал. - 2011. - № 5. - С. 31-39.
129. **Кіц О. І.** Регулювання зайнятості сільського населення на регіональному рівні / О. І. Кіц // Економіка АПК. - 2011. - № 9. - С. 38-43.
Регіональна економіка--Львівська область
Кл. слова: безробіття -- трудовий потенціал -- сільський зелений туризм
Анотація: Розглянуто питання регіональних особливостей використання трудового ресурсного потенціалу. Наведено характеристику рівня зайнятості за віковими групами населення і сферами виробництва, визначено вплив чинників на покращення зайнятості й обґрунтовано основні напрями раціонального використання робочої сили.
130. **Ключник А. В.** Зайнятість населення сільських територій: проблеми та стратегічні напрями їх вирішення / А. В. Ключник // Регіональна економіка. - 2011. - № 1. - С. 134-139 : табл.
Регіональна економіка--Миколаївська область
Кл.слова: сільське населення-- сільський ринок праці -- зелений туризм -- аграрний сектор
Анотація: Розглянуто найгостріші проблеми сільського населення України.
131. **Кубай Т.** Чи зможе новий закон повернути молодь у село? / Т. Кубай // Agroexpert : видання з питань української та світової сільськогосподарської практики. - 2013. - № 4. - С. 116-117

Анотація: Чинний із початку року Закон "Про зайнятість населення" має виправити ситуацію на селі. Легалізація на ринку праці, створення нових робочих місць, підтримка працюючої молоді, насамперед, у сільській місцевості покликані активізувати господарську діяльність у селах, що з часом вбереже їх від вимирання.

132. **Лузан Ю. Я.** Соціально-трудоий потенціал українського села / Ю. Я. Лузан // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - № 1. - С. 123-127.

Анотація : Наведено динаміку економічної активності, зайнятості та безробіття осіб працездатного віку в сільській місцевості, економічні втрати в результаті неповної зайнятості селян (2000-2008 рр.)

133. **Матійчук І. М.** Проблеми зайнятості та оплати праці в сільському господарстві / І. М. Матійчук, О. І. Матійчук // Економіка АПК. - 2010. - № 7. - С. 98-100.

Регіональна економіка--Львівська область

Кл. слова: заробітна плата -- доходи

Анотація: Досліджено, що найгострішими проблемами на селі є відсутність мотивації до праці, трудова міграція, безробіття.

134. **Махсма М.** Інвестиції і зайнятість в аграрному секторі / М. Махсма // Україна: аспекти праці : науково-економічний та суспільно-політичний журнал. - 2011. - № 3. - С. 14-22.

Анотація: Досліджено обсяги інвестицій та зайнятості в аграрному секторі економіки України. Розглянуто проблему нестачі інвестиційних ресурсів для модернізації сільськогосподарського виробництва. Запропоновано заходи залучення інвестицій в аграрний сектор та збільшення попиту на сільську робочу силу.

135. **Молдаван Л. В.** Роль кооперативів у подоланні сільської бідності / Л. В. Молдаван, Д. Ф. Крисанов, Л. О. Удова // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - № 11. - С. 121-129.

Анотація: Розкрито роль кооперації в розширенні зайнятості та підвищення доходів селян, узагальнено світовий досвід та роль держави в її підтримці.

136. **Морозова Г. С.** Зайнятість та доходи сільського населення як чинники сталого розвитку сільськогосподарських підприємств / Г. С. Морозова // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2012. - № 9. - С. 83-88.
Регіональна економіка--Харківська область
Кл.слова: трудовий потенціал -- добробут населення -- рівень життя
Анотація: Проаналізовано стан і розкрито проблеми зайнятості сільського населення України та Харківської області. Визначено поняття й сутність заробітної плати, досліджено її середньомісячний рівень за видами економічної діяльності, а також вплив на забезпечення сталості розвитку сільськогосподарських підприємств.
137. **Рябоконт В. П.** Соціально-економічні проблеми зайнятості сільського населення / В. П. Рябоконт // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2012. - № 12. - С. 95-99.
Кл. слова: активне населення – безробіття – трудова міграція
Анотація: Проведено аналіз і запропоновано шляхи розв'язання проблем зайнятості сільського населення, вирішення яких сприятиме підвищенню ефективності розвитку сільського господарства та соціального захисту населення.
138. **Харчук С. А.** Поселенська структура села та рівень її облаштованості / С. А. Харчук // Економіка АПК. - 2010. - № 7. - С. 108-112.
Регіональна економіка--Вінницька область
Кл.слова: зайнятість населення -- сільська місцевість
Анотація: Розглянуто показники трансформації структури сільського населення за місцем проживання у Вінницькій області: характеристика адміністративно-поселенської мережі, динаміка забезпечення об'єктів соціальної інфраструктури сільських населених пунктів.
139. **Чернега І. І.** Зайнятість сільського населення на сучасному етапі ринкових перетворень / І. І. Чернега // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2008. - № 5. - С. 138-142.
Кл.слова: мотивація -- рівень зайнятості
Анотація: Проаналізовано питання зайнятості сільського

населення в Україні. Охарактеризовано також чисельність зайнятого населення за регіонами.

140. **Ярова В. В.** Проблеми зайнятості сільської молоді в Україні / В. В. Ярова // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2012. - № 8. - С. 82-86.

Кл. слова: перепідготовка кадрів – рівень зайнятості – рівень безробіття

Анотація: Проаналізовано показники зайнятості молоді, проблеми працевлаштування на роботу випускників, відображено риси деформації ринку праці. Особливу увагу приділено зайнятості молоді в сільській місцевості, показано її специфічні особливості, проведено порівняльний аналіз питомої ваги зайнятості молоді по різних галузях економіки

3.2. Трудова міграція

141. **Астахова О.** Трудова міграція та її наслідки / О. Астахова // Праця і зарплата. - 2011. - № 36 (28 верес.). - С. 4-5

142. **Весельська Л. А.** Трудова міграція і соціальна безпека: аналіз наслідків та перспектив у контексті українських реалій / Л. А. Весельська // Економіка та держава. - 2011. - № 4. - С. 111-115.

Анотація: У статті здійснено аналіз процесів трудової міграції за кордон, запропоновано зміни і доповнення до механізму державного регулювання міграції з метою всебічного урахування, передбачення і нейтралізації міграції, що впливають на соціальну безпеку в Україні.

143. **Гайдуцький А. П.** Економічні та соціальні передумови міжнародної міграції населення / А. П. Гайдуцький // Економіка та держава. - 2011. - № 7. - С. 7-12.

Анотація: У статті здійснено спробу визначити основні причини, чинники і етапи масової міграції населення, з'ясувати неможливість одних країн створити певні сектори економіки та інших - забезпечити значний дохід корінного населення, що фактично призводить до виїзду на заробітки. В роботі доведено, що національна стратегія розміщення додаткових виробництв у місцях концентрації вільної робочої сили не може стримати міжнародну трудову міграцію.

144. **Жибак М. М.** Вплив міграційних процесів на відтворення сільського населення в західному регіоні / М. М. Жибак // Економіка АПК. - 2009. - № 5. - С. 139-142.
Кл. слова: суспільство -- заробітки -- трудова міграція
Анотація: Досліджуються питання міграційних процесів в Україні. Аналіз досліджень є важливим для окремих областей західного регіону, зокрема Івано-Франківської, Львівської, Тернопільської.
145. **Корчинський В. С.** Вплив рівня міжрегіональної диференціації видатків місцевих бюджетів і заробітної плати на внутрішню міграцію населення України / В.С. Корчинський, С.Ю. Колодій // Фінанси України. - 2008. - № 1. - С. 47-54.
146. **Кушнірчук-Ставнича О. М.** Тенденції, ризики та наслідки трудової міграції населення в регіональному вимірі / О. М. Кушнірчук-Ставнича // Регіональна економіка. - 2012. - № 1. - С. 208-213.
Регіональна економіка--Львівська область
Кл. слова: регіональні ризики міграції -- прогноз міграції -- наслідки міграції -- фактори міграції
Анотація: Розглядаються особливості регіональної трудової міграції населення. Здійснено прогнозування міграційного сальдо до 2014 року.
147. **Пазюк О.** Вплив трудової міграції на стан функціонування ринку праці України / О. Пазюк, Т. Біденко // Україна: аспекти праці. - 2011. - № 8. - С. 36-43.
Анотація: У статті розглянуто типи, види та мотивація трудової міграції населення та її вплив на стан функціонування ринку праці України і регіонів.
148. **Позняк О.** Зовнішня трудова міграція / О. Позняк // Праця і зарплата. - 2010. - 26 серп. - С. 4 - 5
149. **Прибиткова І.** Хроніки міграційних подій в Україні до і після розпаду СРСР / І. Прибиткова // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. - 2009. - № 1. - С. 41-77.
Анотація: Розглядаються міграційні процеси в Україні до та після розпаду СРСР.

4. Сільськогосподарська кооперація

150. **Про внесення змін** до Закону України "Про сільськогосподарську кооперацію" : закон України від 20 листопада 2012 року № 5495-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2013. - № 5. - С. 27-32 ; Бухгалтерія в сільському господарстві. - 2013. - № 5. - С. 2-6.
151. **Деякі питання надання** державної підтримки сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам : постанова Кабінету Міністрів України від 9 вересня 2009 р. № 1039// Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2009. - № 77. - С. 14-15.
152. **Про затвердження Державної** цільової економічної програми підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів на період до 2015 року : постанова Кабінету Міністрів України від 3 червня 2009 р. №557 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2009. - № 42. - С. 49-55 ; Бухгалтерія в сільському господарстві : всеукраїнський щомісячний науково-практичний журнал. - 2009. - № 14. - С. 4-8.
153. **Про затвердження Порядку** використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів : постанова Кабінету Міністрів України від 9 березня 2011 р. № 272// Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2011. - № 20. - С. 83-85.
154. **Про схвалення Концепції** Державної цільової програми підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів на період до 2015 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2009 року № 184-р // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2009. - № 14. - С. 61-65.
155. **Про затвердження Порядку** та умов проведення конкурсного відбору сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів для надання їм фінансової підтримки за рахунок коштів державного бюджету : наказ Міністерства аграрної політики та

4.1. Кредитні спілки

156. **Алексійчук В. М.** Кредитна кооперація в агросфері: виклики та напрями розвитку / В. М. Алексійчук, О. Є. Гудзь, П. А. Стецюк // Економіка АПК. - 2012. - **№ 7**. - С. 49-54.
Кл. слова: кредитні спілки -- кооперативна банківська система
Анотація: Обґрунтовано напрями розвитку кредитної кооперації в агросфері.
157. **Гудзь О. Є.** Державна програма фінансової підтримки підприємств АПК через механізм здешевлення кредитів / О. Є. Гудзь // Економіка АПК. - 2008. - **№ 11**. - С. 54-63.
Кл. слова: урядова програма -- банки -- кредитні спілки -- тваринництво -- бюджетні кошти
Анотація: Мета статті - здійснити моніторинг здобутків і проблем застосування державної програми фінансової підтримки підприємств АПК через механізм здешевлення кредитів у контексті реалій сучасної аграрної економіки, а також окреслити пріоритетні напрямки їх розвитку.
158. **Дадашев Б. А.** Сучасний стан і перспективи розвитку кредитних спілок в Україні / Б. А. Дадашев, В. В. Обливанцов // Економіка АПК. - 2012. - **№ 6**. - С. 49-55.
Кл. слова: кредитні кооперативи -- споживче кредитування -- кредитна кооперація
Анотація: Визначено місце саморегульованих організацій на ринку фінансових послуг. Сформульовано функції та основні завдання діяльності таких організацій кредитного сектору.
159. **Зленко О. В.** Кредитні спілки в системі фінансового забезпечення сільськогосподарських підприємств / О. В. Зленко // Вісник аграрної науки. - 2009. - **№ 12**. - С. 66-68.
Анотація: Показано роль кредитних спілок у системі фінансового забезпечення діяльності сільськогосподарських підприємств на прикладі кредитної спілки "Довіра" Згурівського району Київської області. Відмічена позитивна динаміка кредитів, наданих на ведення особистих селянських та

160. **Молдаван Л.В.** Розвиток кооперації в системі кредитного забезпечення сільського господарства / Л. В. Молдаван // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2008. – №1. - С. 58-63.

Кл.слова: фермери -- корпорація -- страхування

Анотація: Проаналізовано стан міжнародного та вітчизняного розвитку системи сільськогосподарської кредитної кооперації. Зазначається, що формування сільськогосподарської кредитної системи має важливе значення для розвитку українського села.

161. **Новіцька І. В.** Роль кредитної кооперації у соціально-економічному розвитку України / І. В. Новіцька // Актуальні проблеми економіки. - 2011. - № 8. - С. 125-131.

Анотація: У статті розглянуто передумови використання кредитної кооперації з метою активізації соціально-економічного розвитку України. Обґрунтовано необхідність забезпечення умов з боку держави для підвищення рівня економічної активності населення, що позитивно вплине на розвиток економіки країни.

4.2. Сільськогосподарські кооперативи

162. **Беренштейн Б. Л.** Розвиток сільськогосподарської кооперації в Україні / Б. Л. Беренштейн // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2009. - № 7. - С. 38-43.

Анотація: Досліджуються питання становлення й розвитку сільськогосподарських кооперативів в Україні починаючи з другої половини XIX століття. Розглянуто також становлення кооперативного руху на сучасному етапі в нових умовах господарювання.

163. **Вернигора М.** Сучасний стан українських сільгоспкооперативів / М. Вернигора // Тваринництво України. - 2012. - № 4. - С. 2-5.

Кл. слова: кооперація в економіці -- особисті господарства селян

Анотація: Генеральна Асамблея ООН оголосила 2012 рік Міжнародним роком кооперативів. Як обслуговуючі сільськогосподарські кооперативи розвиваються у світі і в якому стані перебувають в Україні? Про це розповідає керівник напрямку "Розвиток ринкової інфраструктури" Проекту USAID "АгроІнвест" Микола Гриценко.

164. **Збарський В. К.** Участь селянських домогосподарств у процесах кооперації та агропромислової інтеграції / В. К. Збарський, М. П. Канінський // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2011. - № 12. - С. 87-92.

Кл.слова: агропромислове інтегрування -- виробнича кооперація -- обслуговуюча кооперація

Анотація: Розкрито роль і місце кооперації в аграрній сфері економіки, визначено шляхи подальшого розвитку кооперативів та основні види перспективних кооперативних структур і пріоритети в розвитку сільськогосподарських кооперативів.

165. **Єфанов В. А.** Вертикальна еволюція обслуговуючих кооперативів як спосіб реалізації кооперативних принципів в сільському господарстві / В. А. Єфанов // Вісник СНАУ : науково-методичний журнал. - 2010. - № 9/2. - С. 37-40.

166. **Костюк Ю.** Особливості організації молочарських кооперативів / Ю. Костюк, О. Маслак // Agroexpert : видання з питань української та світової сільськогосподарської практики. - 2010. - № 7. - С. 70-73.

167. **Малік М. Й.** Науково-методичне забезпечення розвитку кооперації в аграрній сфері економіки / М. Й. Малік // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - № 12. - С. 103-108.

Кл. слова: споживчі кооперативи -- приватне господарство - сільські місцевості

Анотація: Оцінено розвиток кооперації на території України. Розкрито сутність кооперативних принципів і видів кооперативних формувань. Визначено основні проблемні питання розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації та шляхи їх розв'язання.

168. **Малік М. Й.** Оцінка перспектив розвитку

сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів / М. Й. Малік // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2012. - № 7. - С. 3-8.

Анотація: В статті досліджено думку лідерів кооперативного руху щодо перспектив його розвитку в контексті сільськогосподарської обслуговуючої кооперації.

169. **Малік М. Й.** Проблемні питання розвитку кооперації та інтеграційних відносин в АПК / М. Й. Малік // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - № 3. - С. 3-8.

Кл. слова: виробничі кооперативи -- обслуговуючі кооперативи

Анотація: Розкрито роль і місце кооперації в аграрній сфері економіки, обґрунтовано шляхи становлення й розвитку кооперативів, визначено основні види перспективних кооперативних структур і пріоритети державної політики в розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

170. **Мартинчик О.А.** Розвиток сільськогосподарської кооперації у скотарстві / О. А. Мартинчик // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2008. - № 1. - С. 45-48.

Анотація: Досліджуються умови створення та раціональні особливості розвитку молочарського кооперативу районного рівня.

171. **Молдаван Л. В.** Роль кооперативів у подоланні сільської бідності / Л. В. Молдаван, Д. Ф. Крисанов, Л. О. Удова // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - № 11. - С. 121-129.

Анотація: Розкрито роль кооперації в розширенні зайнятості та підвищення доходів селян, узагальнено світовий досвід та роль держави в її підтримці.

172. **Павличенко М.Г.** Розвиток кооперації в молочній галузі / М. Г. Павличенко // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2009. - № 5. - С. 38-48.

Кл. слова: пільги -- дотації -- переробне підприємство -- товаровиробник

Анотація: Мета статті - запропонувати схеми максимізації доходів кооперативу відповідно до чинного законодавства України й обґрунтувати механізм їхньої дії в сучасних умовах.

173. **Пантелеймоненко А. О.** Про моделі співпраці вітчизняних збутових сільськогосподарських кооперативів із системою споживчої кооперації України / А. О. Пантелеймоненко, Ю. П. Макаренко // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2011. - № 10. - С. 43-48
Анотація: Співпраця споживчої та сільськогосподарської кооперації у межах оптового ринку сільськогосподарської продукції.
174. **Піменова О. В.** Еволюція наукових поглядів на організацію сільськогосподарської кооперації / О. В. Піменова // Економіка та держава : науково-практичний журнал. - 2012. - № 1. - С. 87-90.
Анотація: Досліджено значення сільськогосподарської кооперації для успішного розвитку малих форм господарювання та для ефективної діяльності аграрного сектора України. Обґрунтовано важливість розвитку виробничих сільськогосподарських кооперативів в Україні як колективної форми господарювання в сільському господарстві.
175. **Теслюк С. Р.** Організація молочарських кооперативів як чинник ефективного господарювання / С. Р. Теслюк // Економіка АПК. - 2009. - № 7. - С. 143-146.
Кл. слова: фермерські господарства -- молокопереробні підприємства
Анотація: Досліджуються аспекти організаційно-економічних відносин, зокрема розвитку інтеграції при виробництві й реалізації молока та молокопродуктів.
176. **Ушкаренко Ю.** Актуальні проблеми розвитку сільськогосподарської кооперації / Ю. Ушкаренко, В. Петлюченко, В. Грек // Тваринництво України : науково-виробничий журнал. - 2011. - № 12. - С. 8-11.
Кл. слова: аграрний сектор -- виробничий кооператив -- с/г обслуговуючий кооператив
Анотація: Розглянуто теоретико-методологічні основи та деякі практичні аспекти діяльності кооперативних підприємств, виявлено причини, що стримують їх ефективне функціонування і широке впровадження.

177. **Цимбал В. О.** Критерії оцінки діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів / В. О. Цимбал // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - № 10. - С. 116-121.
178. **Цимбал В. О.** Тенденції розвитку світового кооперативного руху / В. О. Цимбал // Економіка АПК. - 2010. - № 12. - С. 140-146.
Кл.слова: субсидіювання -- фермери -- управлінські ланки
Анотація: Розглянуто вплив глобалізаційних процесів на світовий кооперативний рух, банкрутство провідних кооперативів Північної Америки, специфіку європейського напрямку розвитку кооперативних організацій, деформацію кооперативних цінностей.
179. **Шебанін В. С.** Розвиток кооперації в АПК: проблеми та напрями їх подолання / В. С. Шебанін, Т. В. Шевченко // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2013. - № 2. - С. 9-12
Анотація: Кількість діючих сільськогосподарських підприємств за організаційно-правовими формами господарювання в Україні (2005-2011 рр.).
180. **Шуст О. А.** Економічні засади розвитку кооперації в м'ясному скотарстві України / О. А. Шуст // Вісник аграрної науки : науково-теоретичний журнал української академії наук. - 2011. - № 3. - С. 64-68.
Анотація: Розглядаються проблеми функціонування м'ясного скотарства в Україні. Особливу увагу приділено економічному обґрунтуванню розвитку кооперативних зв'язків між особистими селянськими підприємствами по відгодівлі великої рогатої худоби.

5. Партнерство держави, бізнесу та територіальних громад

181. **Про затвердження Державної програми розвитку внутрішнього виробництва :** постанова Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2011 року № 1130 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2011. - № 86. - С. 9-97.
В тому числі агропромислового комплексу, підтримка розвитку сільської місцевості

182. **Про схвалення Концепції** Державної цільової економічної програми впровадження в агропромисловому комплексі новітніх технологій виробництва сільськогосподарської продукції на період до 2016 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2009 року № 1650-р // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2010. - № 1. - С. 207-211 ; // Пропозиція : український журнал з питань агробізнесу. - 2010. - № 2. - С. 8-10. - (Агрокомпас).
183. **Агеєв Д. О.** Проблеми стимулювання розвитку сільського господарства шляхом державних цільових програм / Д. О. Агеєв // Економіка та держава : науково-практичний журнал. - 2012. - № 7. - С. 85-88.
184. **Бородіна О.** Соціальні інновації в системі сільського розвитку: концептуальні підходи / О. Бородіна // Економіка України. - 2010. - № 9. - С. 68-77
Анотація: З урахуванням сучасних тенденцій нарощування експортного потенціалу великотоварного аграрного виробництва, що супроводжується соціально-економічним занепадом села, викладено концептуальні підходи до сільського розвитку на основі соціальних інновацій у сільських громадах як альтернативний шлях розвитку агросфери України.
185. **Гафурова О.** Роль державних цільових програм у регулюванні відносин соціального розвитку села / О. Гафурова // Підприємництво, господарство і право : науково-практичний юридичний журнал. - 2012. - № 11. - С. 104-107.
186. **Демянишина О. А.** Міжнародний досвід розвитку сільських територій: уроки для України / О. А. Демянишина // Економіка АПК. - 2010. - № 9. - С. 114-120.
Кл. слова: економічний розвиток -- якість життя
Анотація: Шляхом аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду, їх порівняння обґрунтовано, що підвищення рівня та якості життя жителів сільської місцевості має бути головним пріоритетом у розвитку сільської місцевості. Такий підхід забезпечить комплексність і системність політики розвитку сільської місцевості в Україні.

187. **Жибак М. М.** До питання проблем та перспектив розвитку сільських територій / М. М. Жибак // Економіка та держава. - 2012. - № 5. - С. 11-13.
Анотація: У статті проведено аналіз сучасного стану та проблем розвитку сільських територій, окреслено шляхи удосконалення організаційно-економічного механізму державної підтримки розвитку сільських територій.
188. **Ініціатива «Рідне село» :** Практичні кроки. Господарства населення та сільськогосподарська кооперація: матеріали для обговорення[Електронний ресурс]// Офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. - Режим доступу:<http://minagro.gov.ua/node/3389>
189. **Клуб А. І.** Проблеми соціально-економічного розвитку сільських територій в Україні / А. І. Клуб // Економіка та держава : науково-практичний журнал. - 2012. - № 9. - С. 123-126.
Анотація: Показано особливості сучасної державної соціально-економічної політики України на селі. Приведено показники соціального розвитку села, відмічено позитивні зміни і не вирішені проблеми. Обґрунтовано необхідність розробки Концепції сталого розвитку сільських територій, викладено основні ідеї проекту Концепції.
190. **Крисанов Д. Ф.** Впровадження інноваційних розробок у господарствах населення / Д. Ф. Крисанов, Л. О. Удова, О. М. Варченко // Вісник аграрної науки : науково-теоретичний журнал української академії наук. - 2011. - № 6. - С. 48-53.
Анотація: Мета статті - аналіз та узагальнення інноваційних шляхів підвищення продуктивності господарств населення на основі адаптації світового досвіду впровадження інноваційних розробок у агропродукування.
191. **Малік М. Й.** Інститути та інституції у розвитку аграрної сфери економіки / М. Й. Малік, О. Г. Шпикуляк // Економіка АПК. - 2011. - № 7. - С. 169-176.
Кл. слова: аграрний розвиток -- інституціональне середовище -- сільські території
Анотація: Обґрунтовано теоретико-методологічні й організаційні засади розвитку інститутів та інституцій аграрної

192. **Могильний О. М.** Державна політика у розвитку сільських територій / О. М. Могильний // Економіка АПК. - 2010. - № 10. - С. 125-131.

Анотація: Розглянуто проблеми ринку праці та зайнятості у сільській місцевості України, висвітлено практику регулювання ЄС цієї сфери та запропоновано інноваційні засади взаємодії державних інститутів і місцевих громад у створенні належних умов проживання й праці на селі.

193. **Національна доктрина** реформування та розвитку агропродовольчого комплексу України (проект) / П. Т. Саблук [та ін.] // Економіка АПК. - 2011. - № 4. - С. 3-6

Кл. слова: добробут сільських жителів -- технологічна модернізація -- сільські території

Анотація: Висвітлено завдання доктрини, що покладаються на агропродовольчий комплекс як сектор економіки по забезпеченню продовольчої безпеки.

194. **Павлов О. І.** Сільські території як об'єкт суспільних інтересів / О. І. Павлов // Економіка АПК. - 2011. - № 3. - С. 123-128.

Кл. слова: суб'єкт господарювання -- громадські організації -- соціальна поведінка

Анотація: Сільські території розглядаються як об'єкт суспільних інтересів, обґрунтовано необхідність участі у їх комплексному розвитку держави, селянства, суб'єктів господарювання та громадських організацій.

195. **Сіренко Н. М.** Управління інноваційною системою аграрного підприємства / Н. М. Сіренко // Економіка АПК. - 2009. - № 9. - С. 43-46.

Кл. слова: конкурентоспроможність -- наукові концепції -- ресурсний потенціал

Анотація: Обґрунтовано основні методологічні засади управління інноваційною системою вітчизняних аграрних підприємств. Досліджено структуру інноваційного потенціалу та його завдання щодо забезпечення інноваційної системи аграрного підприємства. Визначено вплив факторів на сприйняття вітчизняними аграрними підприємствами інновацій.

196. **Талавирия М. П.** Організаційно-економічний механізм державної підтримки розвитку сільських територій / М. П. Талавирия // Економіка АПК. - 2011. - № 11. - С. 120-124.
Кл. слова: організація -- розвиток -- територіальна цілісність
Анотація: Розглянуто основні напрями та обґрунтовано концептуальні підходи щодо оцінки соціально-економічних процесів державної підтримки розвитку сільських територій.

6. Органічне виробництво

197. **Пропозиції Президента до Закону "Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини"**[Електронний ресурс]// Офіційний веб-портал Верховної Ради України. - Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=42324
198. **Пропозиції Президента до Закону "Про органічне виробництво"**[Електронний ресурс]// Офіційний веб-портал Верховної Ради України. - Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=38338
199. **Артиш В. І.** Регулювання світових ринків виробництва органічної продукції / В.І. Артиш // Економіка АПК. - 2008. - № 4. - С. 127-131.
Кл. слова: угіддя -- ферми -- регіон
Анотація: Метою статті є дослідження проблем формування світового ринку органічної продукції, обґрунтування шляхів їх вирішення й визначення пріоритетних напрямів розвитку.
200. **Артиш В. І.** Система вимог до технологій вирощування органічної продукції / В. І. Артиш // Економіка АПК. - 2011. - № 5. - С. 37-41.
Кл. слова: рогата худоба -- продуктивність -- органічне виробництво
Анотація: В статті розглянуто систему вимог щодо вирощування органічної продукції з урахуванням технологічного стану регіонів на основі узагальнення світових стандартів.

201. **Безус Р. М.** Ринок органічної продукції в Україні: проблеми та перспективи / Р. М. Безус, Г. Я. Антонюк // Економіка АПК. - 2011. - № 6. - С. 47-52.
Кл. слова: органічні продукти -- продовольча безпека -- органічні добрива
Анотація: Розглянуто проблеми та перспективи розвитку українського ринку органічної продукції, визначено технічну ефективність виробництва такої продукції в Україні порівняно з виробниками інших країн світу.
202. **Бондур Т. О.** Екологізація виробництва продукції рослинництва як фактор поліпшення її якості / Т.О. Бондур // Економіка АПК. - 2008. - № 6. - С. 39-43.
Кл. слова: господарства -- хімізація -- природне середовище
Анотація: Метою статті є обґрунтування необхідності переходу вітчизняного хімічного рослинництва на екологічне (органічне), що значно поліпшить якість і підвищить безпеку виробленої продукції галузі.
203. **Виробництво органічної продукції бджільництва у світі та в Україні / О. Лосєв [та ін.] // Тваринництво України. - 2011. - № 12. - С. 4-7 .**
Кл. слова: органічний мед -- органічне виробництво -- продукція бджільництва -- пропозиція -- експорт -- імпорт -- нормативно-правові акти
Анотація: Проаналізовано стан розвитку нормативно-правових актів виробництва органічної продукції бджільництва у світі і в Україні. Наведено характеристику світових тенденцій, а також рекомендації щодо розвитку бджільництва, як органічного сектора в Україні.
204. **Ганначенко С. Л.** Інноваційні ресурсозберігаючі технології в землеробстві / С. Л. Ганначенко // Економіка АПК. - 2012. - № 1. - С. 99-103.
Кл. слова: землеохоронні витрати -- земельні ресурси -- органічна продукція
Анотація: Досліджено доцільність застосування інноваційних ресурсозберігаючих технологій у землеробстві, впровадження яких забезпечує попередження і припинення деградації земель, збереження й відтворення родючості ґрунтів, поліпшення екологічного стану довкілля, підвищення економічної

205. **Гармашов В. В.** До питання органічного сільськогосподарського виробництва в Україні / В. В. Гармашов // Вісник аграрної науки. - 2010. - № 7. - С. 11-16.
Анотація: Розглянуто об'єктивні причини екологізації сільського господарства в Україні. Розкрито напрями впровадження системи технологічного забезпечення органічного сільськогосподарського виробництва. Запропоновано шляхи та засади створення його законодавчої бази. Акцентовано на необхідності державної підтримки екологізації сільськогосподарського виробництва.
206. **Горлова С.** Аргументы в пользу органического производства / С. Горлова // Овощеводство. - 2008. - №4. - С. 14-17.
207. **Гуцаленко О. О.** Екологічне сільське господарство Польщі / О.О. Гуцаленко // Економіка АПК. - 2008. - № 3. - С. 153-155.
Кл. слова: ґрунти -- фермери -- продовольство
Анотація: У статті порушується складне питання - екологічне виробництво на прикладі країн ЄС, і, зокрема, Польщі. Перераховуються умови органічного сільськогосподарського виробництва, яке в останні роки набуло значного поширення.
208. **Дем'яненко С.** Стратегія адаптації аграрних підприємств України до глобальних змін клімату / С. Дем'яненко, В. Бутко // Економіка України : науковий журнал. - 2012. - № 6. - С. 66-72.
Анотація: Розглянуто перспективні напрями адаптації аграрних підприємств України до глобальних кліматичних змін з метою мінімізації їх впливу на сільськогосподарське виробництво. Детально проаналізовано впровадження таких ефективних систем землеробства, як органічне та система, в основі якої лежить безполічковий обробіток ґрунту.
209. **Дудар О. Т.** Розвиток органічного агровиробництва в Україні / О. Т. Дудар // Економіка АПК. - 2012. - № 3. - С. 121-126.
Кл. слова: агропродовольчий ринок -- органічні добрива -- органічне землеробство
Анотація: Розглянуто сутність органічного сільськогосподарського виробництва, проаналізовано сучасні тенденції становлення і функціонування органічного сектора.

Розраховано основні показники песимістичних, помірних та оптимістичних прогнозних значень розвитку органічного агровиробництва в Україні на 2011-2015 рр.

210. **Іртишева І. О.** Інфраструктурне забезпечення становлення органічного сектора агробізнесу / І. О. Іртишева, Є. О. Бойко, Т. В. Стройко // Економіка та держава. - 2012. - № 6. - С. 15-18.
Анотація: У статті визначено теоретичні положення стимулювання виробництва органічної продукції, просування цієї продукції підприємствами агробізнесу на національному та міжнародному рівнях.
211. **Капінос С. С.** Органічне сільське господарство в США / С. С. Капінос // Економіка АПК. - 2012. - № 2. - С. 158-162.
Кл. слова: органічне виробництво -- органічна продукція -- здорове харчування
Анотація: Висвітлено основні аспекти сертифікації органічного виробництва сільськогосподарської продукції, досліджено методи її маркування. Проаналізовано основні канали реалізації органічної сільськогосподарської продукції в США.
212. **Маклюк О. І.** Використання мікробіологічного потенціалу ґрунту в органічному землеробстві / О. І. Маклюк // Вісник аграрної науки. - 2011. - № 12. - С. 52-54.
Анотація: Викладено наукові основи використання мікробіологічного потенціалу ґрунту в сучасних системах органічного землеробства. Показано значущість проведення мікробіологічної діагностики агроєкосистем та оптимізації біологічної активності ґрунтів, що відповідає ключовим принципам органічного виробництва сільськогосподарської продукції.
213. **Пастух О. М.** Сапропелізація як ефективний фактор органічного землеробства / О. М. Пастух, О. М. Капась // Економіка АПК. - 2011. - № 2. - С. 23-26.
Кл. слова: безпека харчування -- органічні добрива -- ґрунт
Анотація: Розглянуто питання сапропелізації сільського господарства як важливого фактора переходу аграрного виробництва на засади органічного землеробства.

214. **Письменська О. А.** Розвиток органічного сільського господарства в Європі / О. А. Письменська // Економіка АПК. - 2012. - № 2. - С. 141-144.
Кл. слова: органічне фермерство -- органічне виробництво -
- органічна продукція
Анотація: Досліджено розвиток органічного сільського господарства в європейських країнах. Проаналізовано статистичні дані, які показують, що зростаючий попит і загальна заінтересованість населення в органічній продукції є стимулом для фермерів застосувати екологічно чисті технології.
215. **Потапенко В. Г.** Органічне сільське господарство як чинник економічної безпеки / В. Г. Потапенко, О. М. Потапенко // Економіка АПК. - 2011. - № 5. - С. 58-65.
Кл. слова: органічне виробництво -- екологічна безпека -- фермерство
Анотація: В статті обґрунтовано необхідність і доцільність формування органічного сільського господарства як елемента системи економічної безпеки держави.
216. **Прутьська О. О.** Органічне сільське господарство в США: реалії та перспективи для України / О. О. Прутьська, О. В. Ходаківська // Економіка АПК. - 2011. - № 12. - С. 142-151.
Кл. слова: органічне землеробство -- концепція ґрунтової біотехнології -- фермерське господарство
Анотація: На основі узагальнення американського досвіду ведення органічного сільського господарства обґрунтовано необхідність одночасного розвитку в Україні як органічного, так і традиційного інтенсивного землеробства й тваринництва.
217. **Скальський В. В.** Органічне землеробство: проблеми та перспективи / В. В. Скальський // Економіка АПК. - 2010. - № 4. - С. 48-53.
Анотація: Розглянуто питання екологічного сільськогосподарського виробництва в Україні та Хмельницькій області зокрема, а також необхідність його статистичного обліку, обґрунтовано доцільність та основні впровадження екологічних стандартів у практику.
218. **Сохнич А. Я.** Розвиток ринку екологічно чистої продукції

сільського господарства в Україні / А. Я. Сохнич, І. П. Соловій, Я. М. Саврук // Економіка АПК. - 2008. - № 10. - С. 92-98.

Кл. слова: споживання -- навколишнє середовище -- споживачі -
- екологічне маркування

Анотація: Мета статті полягає в аналізі та оцінці розвитку ринку екологічно чистої продукції сільського господарства в Україні. Досліджено передумови формування цього ринку.

219. **Сучкова В. М.** Методичні підходи до обґрунтування ціни пропозиції на органічну продукцію / В. М. Сучкова // Економіка АПК. - 2009. - № 5. - С. 110-115.

Кл. слова: сертифікація -- збут -- хімічні засоби -- шкідники

Анотація: Мета даної статті - обґрунтувати методичні підходи до визначення ціни пропозиції на органічну продукцію з урахуванням ризику ведення органічного виробництва.

220. **Шпак Г. М.** Система забезпечення органічного виробництва / Г. М. Шпак, В. В. Рибак, Д. С. Кропивко // Екологічний вісник. - 2012. - № 5/6. - С. 26-27.

Анотація: У статті запропоновано систему органічного виробництва, яка включає: теоретичне та методологічне обґрунтування стимулювання, еколого-агрохімічне обґрунтування якості земель методику екологічного аудиту земель сільськогосподарського призначення для вирощування органічних (інтенсивних, енергетичних та інших культур).

7. Дорадницька діяльність

221. **Про внесення змін до Закону України "Про сільськогосподарську дорадчу діяльність"** : закон України від 2 грудня 2010 року № 2754-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2010. - № 101. - С. 70-72.

222. **Про внесення змін до положень про реєстри сільськогосподарських дорадчих служб, а також сільськогосподарських дорадників і експертів-дорадників:** постанова Кабінету Міністрів України від 20 липня 2011 року № 757 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2011. - № 55. - С. 46-47.

223. **Про схвалення Концепції формування системи**

сільськогосподарського дорадництва : постанова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 року № 1098-р // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2011. - № 86. - С. 130-132.

224. **Про затвердження плану** заходів щодо реалізації Концепції формування державної системи сільськогосподарського дорадництва на період до 2015 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 травня 2012 року № 303-р // Урядовий кур'єр . – 2012. - № 122 (12 липня). – С. 12.
225. **Агарков А.О.** Інформаційно-консультаційна діяльність в системі управління сільськогосподарськими підприємствами / А. О. Агарков // Вісник Білоцерківського державного аграрного університету / БДАУ. - Біла Церква, 2009. - **Вип. 63.** - С. 100-104.
226. **Брояка А. А.** Аналіз стану інформаційно-консультаційної діяльності в сільському господарстві України / А. А. Брояка // Економіка АПК. - 2010. - **№ 5.** - С. 142-147.
Анотація: Подано результати дослідження, проведеного автором щодо стану ринку інформаційно-консультаційних послуг у сільському господарстві України, методів, засад здійснення та впливу інформаційно-консультаційної діяльності на сільгоспвиробників і сільське населення, запропоновано напрямки її удосконалення.
227. **Брояка А. А.** Моніторинг сільськогосподарських дорадчих послуг: показники якості та ефективності / А. А. Брояка // Економіка АПК. - 2008. - **№ 11.** - С. 26-30.
Кл. слова: кількісні дані -- витрати -- окупність
Анотація: Мета статті - визначити проблеми та проаналізувати методичні підходи до здійснення моніторингу сільськогосподарської дорадчої діяльності, а також розробити інструментарій оцінки якості та ефективності інформаційно-консультаційних послуг у сільському господарстві, що буде покладене в основу проекту Положення про моніторинг надання соціально спрямованих дорадчих послуг у сільській місцевості.
228. **Григор'єв С. М.** Пріоритети розвитку маркетингу овочів: роль дорадчих служб / С. М. Григор'єв // Вісник Білоцерківського державного аграрного університету : зб. наук. праць / БДАУ. -

229. **Довгань Л. І.** Проблеми інвестування та організації процесу навчання дорослих у системі сільськогосподарського дорадництва України / Л. І. Довгань, Ю. В. Довгань // Наука і методика / НМЦ аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2008. - Вип. 14. - С. 99-102.
230. **Кальна-Дубінюк Т. П.** Методичні аспекти надання дорадчих послуг та їх економічна характеристика / Т. П. Кальна-Дубінюк // Економіка АПК. - 2012. - № 9. - С. 111-116.
Кл. слова: аграрна продукція -- вартість дорадчої послуги -
- ліквідність одержувача послуги
Анотація: Висвітлено методичні аспекти надання дорадчих послуг їх економічної характеристики з позиції доступності та ефективності.
231. **Кальна-Дубінюк Т. П.** Обґрунтування теоретичних аспектів консалтингу / Т. П. Кальна-Дубінюк // Вісник аграрної науки. - 2008. - № 12. - С. 75-76.
Анотація: Наведено результати досліджень щодо становлення та розвитку консалтингу, поняття теорії консалтингової діяльності та її значення.
232. **Кальна-Дубінюк Т. П.** Оптимізація консалтингових послуг / Т. П. Кальна-Дубінюк // Вісник аграрної науки. - 2012. - № 10. - С. 67-69.
Анотація: Розглянуто особливості та узагальнено способи надання оптимізованих консалтингових послуг.
233. **Кальна-Дубінюк Т. П.** Оцінка ефективності консалтингових послуг / Т. П. Кальна-Дубінюк // Економіка АПК. - 2012. - № 4. - С. 134-138.
Кл. слова: консалтологія -- консультаційні заходи -- консультування
Анотація: Досліджено основні напрями оцінки ефективності консалтингових послуг, застосування яких дає можливість виявити перспективи розвитку всієї агроконсалтингової системи.
234. **Карпенко О.** Чому гальмується розвиток дорадчої служби в Україні / О. Карпенко // Дім,сад, город. - 2009. - №4. - С. 26-28.

235. **Кисленко О.** Як господарюють приватники у Польщі / О. Кисленко // Дім,сад, город. - 2008. - № 10. - С. 26-30
Кл. слова: дорадчі служби
236. **Клочан В. В.** Система інформаційно-консультаційного забезпечення аграрної сфери : монографія / В. В. Клочан ; МДАУ. - Миколаїв, 2012. - 371 с.
237. **Кудінова І. П.** Роль та особливості сільськогосподарської дорадчої діяльності в Україні / І. П. Кудінова // Наука і методика / НМЦ аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2008. - **Вип. 13.** - С. 87-91.
238. **Кулаєць М. М.** Надання дорадчих послуг навчальними закладами аграрного профілю / М. М. Кулаєць, М. Ф. Безкровний // Економіка АПК. - 2010. - № 11. - С. 147-150.
Кл. слова: дозвільна система -- аграрний консалтинг
Анотація: Проаналізовано організаційні форми інформаційно-консультативних служб. Розглянуто шляхи поліпшення їхньої діяльності.
239. **Макаренко А. П.** Забезпечення державою консультаційного обслуговування сільського господарства / А. П. Макаренко // Наукові праці Південного філіалу Національного університету біоресурсів і природокористування України "Кримський агротехнологічний університет" : зб. наук. праць / ПФ НУБ і П України "КАТУ". - Сімферополь, 2009. - **Вип. 120:** Економічні науки. - С. 29-35.
240. **Міхальська І. В.** Ефективність діяльності дорадчих служб у сфері орендних земельних відносин / І. В. Міхальська // Економіка АПК. - 2011. - № 11. - С. 139-152.
Кл. слова: оренда землі -- земельні ділянки -- глобальні процеси
Анотація: Системно досліджені теоретико-методологічні засади феномену глобалізації. Ідентифіковано досліджуваний об'єкт, розкрито його сутність і особливості, визначено три сучасні концептуально полярні позиції щодо природи прийняття глобалізації, а також позитивні та негативні наслідки глобалізації для світової економічної системи.

241. **Прус Ю. О.** Роль дорадництва в консолідації земель / Ю. О. Прус // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / відп. за вип. Л. А. Сахно. - Мелітополь, 2009. - № 7. - С. 46-52.
242. **Радченко В. О.** Удосконалення сільськогосподарської дорадчої діяльності в АР Крим / В. О. Радченко // Вісник аграрної науки. - 2008. - № 1. - С. 66 - 68.
Анотація: Розглянуто проблеми інформаційного супроводу наукових досліджень в АР Крим.
243. **Сидоренко О.** Через терни – до ЄС / О. Сидоренко // Пропозиція. - 2008. - № 11. - С. 51 – 53 ; 2008. - № 12. - С. 32 – 36.
Анотація: Співпраця Національних сільськогосподарських дорадчих служб України та відділку в Старому Полі Поморського осередку сільськогосподарського дорадництва в Гданську, Польща.

8. Аграрна освіта та наука

244. **Про внесення змін до Закону України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки"** : закон України від 9 вересня 2010 року № 2518-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2010. - № 77. - С. 29-31.
245. **Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні** : закон України від 8 вересня 2011 року № 3715-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2011. - № 77. - С. 14-18.
246. **Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2015 року** : постанова Кабінету Міністрів України від 7 вересня 2011 року № 941 // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2011. - № 69. - С. 22-24.
247. **Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні** : постанова Кабінету Міністрів

248. **Про затвердження плану** заходів щодо реалізації Концепції реформування і розвитку аграрної освіти та науки на період до 2015 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 року № 1112-р // Урядовий кур'єр. – 2011. - № 210(11 листопада). – С. 11 ; № 213 (16 листопада).– С. 19.
249. **Про схвалення Концепції** реформування і розвитку аграрної освіти і науки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 квітня 2011 року № 279-р // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2011. - № 26. - С. 128-131.
250. **Бендера І. М.** Організація наскрізної наукової роботи під час підготовки фахівців агроінженерного напрямку / І. М. Бендера, І. Д. Гарасимчук // Наука і методика: зб. наук.-метод. праць / Міністерство аграрної політики України; Науково-методичний центр аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2008. –**Вип. 14.** - С. 73-80
Кл.слова: наукові дослідження у вищій школі
251. **Бендера І. М.** Особливості викладання дисципліни "Сільськогосподарські машини" з використанням інформаційних карток / І. М. Бендера, В. І. Дуганець, В. І. Дуганець // Наука і методика : зб. наук.-метод. праць / Міністерство аграрної політики України ; Науково-методичний центр аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2010. –**Вип. 20, 21.** - С. 144-149.
Кл.слова: аграрні вищі навчальні заклади -- опорні конспекти
252. **Борисова І.** Іноземці цікавляться нашими винаходами / І. Борисова // Пропозиція. - 2010. - № 5. - С. 14 – 17.
Анотація: Про екологічно чисту продукцію та винаходи Львівського НАУ - проректор з наукової роботи В. Лопушняк.
253. **Борошенко К. С.** Інноваційне забезпечення розвитку зерновиробництва / К. С. Борошенко // Економіка АПК. - 2011. - № 1. - С. 139-144.
Кл.слова: наукомістка продукція -- наукові розробки
Анотація: Висвітлено діяльність Центру наукового

забезпечення АПВ Київської області з апробації та впровадження наукових інноваційних розробок у регіоні. На прикладі зерновиробництва показано обсяги та результати впровадження інноваційних розробок, а також їх економічну ефективність.

254. **Вергунов В. А.** Нариси історії аграрної науки, освіти та техніки / В. А. Вергунов ; УААН, ДНСГБ . - К. : Аграрна наука. - 2008. - (Історико-бібліографічна серія "Аграрна наука України в особах, документах, бібліографії" ; кн. 24)
Ч. 2. - 2008. - 268 с.
255. **Володін С. А.** Методичні підходи щодо інноваційного бізнес-проектування в аграрній сфері / С. А. Володін, Л. В. Шанда // Економіка АПК. - 2009. - № 11. - С. 11-18.
Кл. слова: фінансовий прогноз -- інноваційний продукт -- землеробство -- меліорація
Анотація: Розроблено і обґрунтовано методичні підходи щодо представлення наукових розробок у формі інноваційних бізнес-проектів. Відпрацювання методики здійснюється в мережі наукових установ аграрної сфери.
256. **Володін С. А.** Питання переходу аграрної науки на інноваційну модель функціонування і розвитку / С. А. Володін // Економіка АПК. - 2012. - № 5. - С. 123-131.
Кл. слова: наукова діяльність -- провайдинг -- науковий інновінг
Анотація: Розглянуто основні засади реформування системи аграрної науки за інноваційними моделями. Обґрунтовано перспективи ринкових перетворень системи Національної академії аграрних наук України за моделлю інноваційного провайдингу, запропоновано програмні підходи щодо реалізації моделі.
257. **Грубий В. П.** Елементи наукових досліджень на заняттях з польових випробувань машинно-тракторних агрегатів / В. П. Грубий, П. І. Роздорожнюк, Ю. П. Фірман // Наука і методика : зб. наук.-метод. праць/ Міністерство аграрної політики України ; НМЦ аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2008. - № 13. - С. 63-68.
Кл. слова: механізація с-г -- машинно-тракторні агрегати (МТА) -- норми виробітку палива -- норми витрачання палива --

освіта аграрна – наукові дослідження у вищій школі

Анотація: У статті описано методику проведення циклу лабораторно-практичних занять із визначення норм виробітку і витрачання палива, а також дослідження впливу швидкості руху агрегату на енергетичні та якісні показники технологічного процесу з елементами наукових досліджень.

258. **Друженко В.** Кадрова неузгодженість, або чому випускники аграрних вузів оминають село / В. Друженко // Пропозиція. - 2011. - № 8. - С. 24-25.

Анотація: Селу потрібні кваліфіковані високопрофесійні спеціалісти.

259. **Дуганець В. І.** Філії кафедр - інтеграція науки, навчання і виробництва. Досвід інституту механізації і електрифікації сільського господарства Подільського державного аграрно-технічного університету / В. І. Дуганець, О. Я. Стрельчук // Наука і методика: зб. наук.-метод. праць / Міністерство аграрної політики України; НМЦ аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2008. –Вип. 14. - С. 81-87.

260. **Іщенко Т.** Без права на помилку / Т. Іщенко, М. Хоменко // Пропозиція. - 2010. - № 11. - С. 26 – 31.

Анотація: Проблеми аграрної освіти та шляхи їх вирішення

261. **Карпенко В.** Інтеграція освітньо-наукового і виробничого потенціалу аграрного сектору економіки Харківської області / В. Карпенко // Україна: аспекти праці. - 2012. - № 1. - С. 39-46.

Анотація: У статті вивчені особливості розвитку професійно-технічної та вищої аграрної освіти, а також науки у Харківській області. У зв'язку з виявленими тенденціями доведені переваги нової державної концентрації реформування аграрної освіти та науки в Україні. Запропоновані шляхи можливої подальшої інтеграції аграрної освіти, аграрного виробництва та аграрної науки.

262. **Карпенко В. В.** Особливості підготовки фахівців для аграрного сектора у вищих навчальних закладах / В. В. Карпенко // Економіка АПК. - 2012. - № 1. - С. 151-157.

Регіональна економіка--Харківська область

Кл. слова: інформаційне суспільство -- аграрні

спеціальності -- диплом про вищу освіту

Анотація: Проведено детальний аналіз підготовки кадрів для аграрного сектора у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації Харківської області. Зроблено висновки щодо основних тенденцій розвитку вищої сільськогосподарської освіти в Україні та внесено пропозиції щодо напрямів її удосконалення.

263. **Коцупатрий М.** Чинники конкурентоспроможності фахівців з агробізнесу на ринку праці в АПК України / М. Коцупатрий, С. Дем'яненко // Вища школа. - 2011. - № 12. - С. 53-59.
Кл. слова: навчальний план -- бакалаврський рівень -- навчальний процес -- виробнича практика -- індивідуально-консультативна робота -- науково-практичні конференції
Анотація: Комплексне функціонування трьох складових діяльності факультету економіки аграрно-промислового комплексу - кваліфікації професорсько-викладацького складу, змісту фахових навчальних дисциплін та організації навчального процесу - розглядається як об'єктивна передумова конкурентоспроможності випускників КНЕУ на ринку праці в АПК України.
264. **Клочко О. В.** Навчання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій студентів вищих навчальних закладів Мінагрополітики / О. В. Клочко, Н. А. Потапова // Наука і методика / НМЦ аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2008. - Вип. 13. - С. 45-49.
Кл. слова: аграрна освіта – інформатизація навчального процесу
Анотація: У статті розглянуто напрями удосконалення форм і методів підвищення рівня і знань та умінь студентів вищих навчальних закладів з дисциплін інформативного циклу, доведення змісту навчання інформаційно-комунікаційним технологіям до відповідності вимогам виробництва агропромислового комплексу.
265. **Кравців В. С.** Інститут регіональних досліджень НАН України за 2006-2010 рр.: здобутки, проблеми, перспективи / В. С. Кравців // Регіональна економіка. - 2012. - № 1. - С. 7-20.
Кл. слова: регіональна політика -- транскордонне співробітництво -- карпатський регіон
Анотація: У стислому вигляді викладено основні

результати наукової та науково-організаційної діяльності Інституту регіональних досліджень НАН України за 2006-2010 рр. Показано теоретичні здобутки вчених, наведено підсумки впровадження результатів досліджень в практику.

266. **Кузнецова Г.** Працевлаштування випускників вищих навчальних закладів: проблеми і перспективи / Г. Кузнецова // Вища школа. - 2012. - № 12. - С. 65-71.

Кл. слова: чинники актуальності проблем -- законодавча база працевлаштування -- система працевлаштування

Анотація: У статті проаналізовано роль і місце вищих закладів у системі працевлаштування молоді, з'ясовано зовнішні та внутрішні чинники процесу працевлаштування, їх вплив на пошук випускниками першого місця роботи. Доведено, що працевлаштування є одним із проблемних складників національного ринку праці.

267. **Лашкул В. А.** Інноваційні освітні технології у підготовці спеціалістів-аграріїв / В. А. Лашкул // Наука і методика / НМЦ аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2008. - Вип. 13. - С. 21-26.

Анотація: Використовуючи інноваційні технології навчання, переконалися, що новітні технології навчання передбачають не просто отримання знань, а творче ставлення до них, сприяють формуванню і вихованню освіченого, творчого, професійно здібного спеціаліста.

268. **Лисенко В.** З досвіду підготовки магістрів для аграрного сектору економіки / В. Лисенко, Л. Кліх // Вища школа. - 2011. - № 5/6. - С. 7-11.

Кл. слова: соціально-економічний розвиток -- інновації у рослинництві -- агропромисловий комплекс -- магістратура -- працевлаштування -- сектор економіки

Анотація: Автори наголошують, що у сучасній не простій для аграрного сектору ситуації лише об'єднання зусиль роботодавців, університетів і випускників допоможуть вирішити проблему цілеспрямованої підготовки і подальшого працевлаштування молодих фахівців.

269. **Лисенко В.** Порівняльний аналіз програм підготовки бакалаврів і магістрів Вагенінського університету (Нідерланди) та НУБіП України / В. Лисенко, Л. Кліх, Н. Демешкант // Вища школа :

наук.-практ. вид. - 2012. - № 7. - С. 19-29.

Кл. слова: магістратура -- бакалавр -- рослинництво -- тваринництво

Анотація: Проведено порівняльний аналіз програм підготовки магістрів для аграрних галузей виробництва - рослинництва і тваринництва у Вагенінгенькому університеті (Нідерланди) та Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

270. **ЛупенкоЮ. О.** Сучасна місія аграрної економічної науки / Ю. О. Лупенко // Економіка АПК. - 2012. - № 1. - С. 3-6.

Кл. слова: економічний розвиток держави -- наукове забезпечення -- економічна теорія

Анотація: Розкрито теоретико-концептуальні положення щодо ролі аграрної науки у розбудові конкурентноспроможного аграрного виробництва і забезпечення інноваційної спрямованості його розвитку.

271. **Мостенська Т. Л.** Ефективність науки підвищується, якщо працювати спільно / Т. Л. Мостенська // Економіка АПК. - 2009. - № 12. - С. 166-168.

Кл. слова: наукові розробки -- фахове теоретичне обговорення

Анотація: Розглянуто важливість для української економічної науки та завдання міжнародної науково-практичної конференції "Ринкові трансформації та економічний механізм підвищення ефективності підприємств аграрного сектору".

272. **Назаренко А.** Гансова шкільна наука / А. Назаренко // Пропозиція. - 2012. - № 2. - С. 40-43.

Анотація: Система аграрної освіти Німеччини.

273. **Наконечна О.** Наукова бібліотека як джерело інформації про нормативно-правові засади формування професійної компетентності майбутніх фахівців / О. Наконечна // Вісник Книжкової палати. - 2012. - № 12. - С. 16-19.

Анотація: У статті висвітлено роль наукової бібліотеки як джерела інформації про нормативно-правові засади формування професійної компетентності майбутніх фахівців з обліку та аудиту аграрних ВНЗ, здійснено аналіз законодавства та нормативних документів у галузі вищої освіти.

274. **Онопрієнко В. П.** Досвід, професійні вміння і навички екологічного виховання в системі практичної підготовки аграріїв / В. П. Онопрієнко // Вища освіта України. - 2010. - № 4. - С. 78-86.

Анотація: Аналізуються проблеми екологічного виховання (формування екологічної культури) майбутніх кадрів вітчизняного сільського господарства.

275. **Повна С. В.** До експертизи аграрних проектів і програм розвитку Чернігівського регіону / С.В. Повна // Економіка АПК. - 2008. - № 5. - С. 90-95.

Регіональна економіка--Чернігівська область

Кл.слова: наукові розробки -- консалтинг -- продукція

Анотація: Досліджуються інноваційно-інвестиційні процеси у сільськогосподарському виробництві України і Чернігівщини зокрема.

276. **Пономаренко В.** Проблеми підготовки наукових кадрів / В. Пономаренко // Вища школа. - 2012. - № 2. - С. 7-19.

Кл. слова: фінансування -- наукові дослідження -- науково-технічні дослідження -- спеціалізовані вчені ради -- захист дисертацій

Анотація: Проведено експрес-аналіз фінансування з державного бюджету наукових та науково-технічних робіт, розглянуті шляхи підвищення їх ефективності, запропоновано кількісні критерії обґрунтування відкриття спеціалізованих вчених рад на основі аналізу системи селекції молодих науковців, наукової бази, кадрового потенціалу та системи оприлюднення наукових результатів у ВНЗ або наукові установі.

277. **Покотилова В. І.** Роль науки у формуванні інноваційного потенціалу агропродовольчого комплексу / В.І. Покотилова // Економіка АПК. - 2008. - № 7. - С. 68-75.

Кл. слова: сорти -- гібриди -- техніка -- інформатизація -- навчальний процес

Анотація: У статті досліджуються проблеми формування та використання наукового потенціалу аграрної науки як основи інноваційного потенціалу агропродовольчої сфери.

278. **Присяжнюк М. В.** Концептуальні засади інноваційно-

інвестиційного розвитку Національної академії аграрних наук України / М. В. Присяжнюк, В. Ф. Петриченко, С. А. Володін // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2013. - № 4. - С. 3-12.

Кл. слова:реформування аграрної науки – інноваційний потенціал – наукове забезпечення розвитку агропромислового комплексу – наукоємна аграрна сфера – державно-приватне партнерство – експериментально-виробнича база

Анотація: Обґрунтовано шляхи подолання проблем розвитку аграрної науки з урахуванням вимог стратегії інноваційного розвитку агропромислового комплексу. Сформовано мету та концептуальні засади інноваційно-інвестиційного розвитку аграрної науки.

279. **Пріоритетні завдання аграрної науки України / УААН.** – К., 2008. – 31с.

Анотація: Наведено перелік завдань, які є пріоритетними при виконанні Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року, а також при формуванні науково-технічних програм наукового забезпечення розвитку агропромислового комплексу на найближчу і віддалену перспективу.

280. **Рогач Ю. П.** Інноваційне оновлення змісту аграрної освіти на основі компетентнісного підходу під час підготовки фахівців / Ю. П. Рогач, О. П. Ломейко, О. С. Мироничева // Наука і методика : збірник науково-методичних праць / НМЦ аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2011. - **Вип. 23.** - С. 21-29.

Кл. слова: компетенція – студент – фахівець – педагогічна інновація

Анотація: У статті наведено принципи інноваційної педагогічної технології, основаної на компетентністному підході під час підготовки фахівців в аграрних вищих навчальних закладах.

281. **Савчук В.** Вплив ефективності наукової роботи у ВНЗ на якість підготовки фахівців / В. Савчук // Економіст. - 2011. - № 7. - С. 5-8.

282. **Стецюк К.** Екологічна компетентність як складова професіоналізму агронома / К. Стецюк // Вища школа : наук.-

практ. видання. - 2012. - № 8. - С. 52-59.

Кл. слова: професіоналізм -- компетентність -- компетентнісний підхід -- професійна компетентність -- життєві компетентності -- екологічна компетентність агронома

Анотація: Розглядається проблема екологічної компетентності як складової професіоналізму агронома: досліджуються поняття професіоналізму і компетентності; особливості екологічної компетентності та її роль у становленні фахівця; ключові компетентності агронома.

283. **Стецюк К.** Поетапне формування екологічної культури майбутніх фахівців вищої аграрної школи / К. Стецюк // Вища школа. - 2012. - № 2. - С. 74-79.

Кл. слова: принцип послідовності -- систематичність -- культурність -- еколого-професійне зростання -- збалансований розвиток -- екологічна культура

Анотація: Розглядається проблема поетапності й систематичності процесу формування екологічної культури як складової професійної компетенції майбутніх фахівців. Такими етапами є: формування загальної культури студента, формування професійної культури студента, формування професійної культури майбутнього спеціаліста, формування загальної екологічної культури спеціаліста, індивідуально-особистісної екологічної культури.

284. **Удовиченко С. М.** Кадровий потенціал в аграрній науці / С. М. Удовиченко // Економіка АПК. - 2009. - № 8. - С. 138-142.

Кл. слова: дисертації -- наукові установи -- інноваційна перебудова

Анотація: Розглядаються проблеми дослідження наукового потенціалу, зокрема в аграрній сфері. Проаналізовано динаміку чисельності наукових працівників Академії аграрних наук України та загальну чисельність працюючих в Академії, їх віковий склад.

285. **Удовиченко С. М.** Проблеми зміцнення наукового потенціалу в аграрній сфері / С. М. Удовиченко // Економіка АПК. - 2009. - № 12. - С. 123-127.

Кл. слова: науково-технічна діяльність -- експериментально-виробнича база

Анотація: Досліджено проблеми зміцнення наукового

потенціалу галузей АПК. Серед його складових (кадрова, організаційна, матеріально-технічна, фінансова) виділено інформаційну, що об'єднує такі специфічні ресурси, як знання та методи дослідження.

286. **Участь студентів** у науково-дослідній роботі кафедри як чинник професійного і наукового формування фахівця / П. Д. Завірюха та ін. // Наука і методика : зб. наук-метод. праць / НМЦ аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2011. - **Вип. 23.** - С. 6-13.

Кл. слова: науково-дослідна робота студентів – вища аграрна освіта – Болонський процес

Анотація: Обговорюється проблема формування професійних знань і практичних навичок фахівців через участь у виконанні досліджень із тематики науково-дослідних робіт кафедри. Наведено приклади швидкої професійної адаптації студентів – членів студентського наукового гуртка кафедри – на виробництві, підготовки ними якісних дипломних робіт, результативної участі у фахових олімпіадах, успішного стажування за міжнародними програмами, продовження навчання в аспірантурі.

287. **Хоменко О. М.** Забезпечення конкурентоспроможності освітніх послуг вищих навчальних закладів аграрної освіти / О. М. Хоменко // Вісник аграрної науки. - 2012. - **№ 12.** - С. 79-81.

Анотація: Висвітлено питання використання концепції маркетингу-взаємодії в освітній сфері. Наведено організацію практичної підготовки студентів, запропоновано запровадити навчальним закладам аграрної освіти системний підхід, що дасть можливість вчасно виявити ступінь задоволення студентів на кожному етапі надання освітніх послуг.

288. **Хорунжий М. Й.** Проблеми формування конкурентоспроможного кадрового персоналу аграрного сектору економіки України / М. Й. Хорунжий // Економіка АПК. - 2011. - **№ 11.** - С. 3-9.

Кл. слова: агропромисловий комплекс -- соціальна інфраструктура -- аграрна економіка

Анотація: Викладено сучасні вимоги аграрної економіки та основні аспекти діяльності університетів у сфері підготовки економістів-аграрників для агропромислового виробництва України.

289. **Червінська Л.** До питання про використання інтелектуального потенціалу аграрної науки / Л. Червінська, Т. Червінська // Економіка України. - 2010. - № 8. - С. 77-84.
- Анотація:** Обґрунтовано значущість інтелектуального потенціалу науки для розвитку національної економіки. Проаналізовано особливості та проблематичні аспекти його реалізації у сфері аграрної науки. Запропоновано заходи, що можуть сприяти підвищенню ефективності використання інтелектуального потенціалу науковців-аграрників.
290. **Шебанін В. С.** Інтеграція аграрної освіти, науки та виробництва (на прикладі Миколаївського державного аграрного університету) / В. С. Шебанін // Економіка АПК. - 2011. - № 9. - С. 125-127.
- Кл. слова:** інвестиційні проекти -- інноваційні проекти -- підвищення кваліфікації фахівців
- Анотація:** Розроблена колективом Миколаївського державного університету програма інноваційно-інвестиційних проектів "Інтеграція аграрної освіти, науки, виробництва", яка включає комплекс інноваційно-інвестиційних проектів створення сучасної бази для підготовки фахівців аграрного сектору з проходженням виробничої практики безпосередньо в університеті, проведення наукових досліджень і впровадження їх у виробництво, а також створення бази для підвищення кваліфікації спеціалістів і викладачів університету.
291. **Шебанін В. С.** Концептуальні засади інноваційного розвитку державного аграрного університету / В. С. Шебанін // Економіка АПК. - 2008. - № 9. - С. 15-19.
- Кл. слова:** наукові дослідження -- дистанційна освіта -- студенти
- Анотація:** Розглянуто інноваційні технології в навчальному процесі Миколаївського державного аграрного університету. Особлива увага приділена кадровому забезпеченню вищого навчального закладу.
292. **Шебанін В. С.** Освіта та наука як рушійні фактори інноваційного розвитку аграрної сфери України / В. С. Шебанін // Економіка АПК. - 2010. - № 3. - С. 94-98.
- Кл. слова:** бізнес-інкубатор -- бізнес-тренінг-центри

Анотація: Проаналізовано сучасний стан і проблеми аграрної освіти та університетської науки, визначено перспективи й стратегії їх подальшого інноваційного розвитку.

293. **Шувар І. А.** Інтеграція науки і виробництва у контексті комплексної підготовки агрономів / І. А. Шувар, О. С. Гораш, В. І. Печенюк // Наука і методика : зб. наук-метод. праць / НМЦ аграрної освіти. - К. : Аграрна освіта, 2011. - **Вип. 23.** - С. 77-81.

Анотація: Публічний захист дипломних робіт в умовах виробництва сприяє підвищенню відповідальності студентів-агрономів до реалізації отриманих ними результатів наукових досліджень у галузі технологій вирощування сільськогосподарських культур, а також зближує їх із сьогоденням виробництва. Настав час покращення рівня підготовки фахівців зі спеціальності "Агрономія" через глибоку інтеграцію науки з сільськогосподарським виробництвом, яка проявляється у знанні законів природи та умілому їх застосуванні, їх адаптації до умов виробництва, наукової діяльності, високого самовизнання та визнання на ринку праці. Важливе місце у цій ніші належить тісній співпраці між вищими навчальними закладами, науковими установами та підприємствами (працедавцями).

9. Розвиток сільських територій Запорізької області

294. **Програма забезпечення продовольчої безпеки Запорізької області на 2011-2015 роки (перший етап: 2011-2012 роки)**[Електронний ресурс] : програма Запорізької обласної державної адміністрації/ Запорізька обласна державна адміністрація. – Запоріжжя, 2011. - Режим доступу: <http://www.zoda.gov.ua/images/article/original/000018/18936/programa-prod-bezpeki-2011---2015.pdf>

295. **Алейнікова О. В.** Удосконалення управління АПК на муніципальному рівні / О. В. Алейнікова // Економіка та держава. - 2011. - **№ 5.** - С. 154-157.

Регіональна економіка - Запорізька область

Анотація: Стаття присвячена питанням удосконалення управління агропромисловим комплексом на муніципальному рівні. Пропонується створення міжмуніципальної асоціації для вирішення задач, поставлених державними і регіональними

296. **Березовський М.** Євростандарти у свинарстві: максимум ефективності / М. Березовський // Пропозиція. - 2009. - № 3. - С. 29 - 31
Регіональна економіка - Запорізька область
Анотація: ТОВ "Агропромислова компанія", зосереджена в 6-ти районах Запорізької області, як приклад системної гібридизації у свинарстві.
297. **Греджева Т. В.** Економічне обґрунтування стратегії розвитку малого бізнесу Запорізької області / Т. В. Греджева // Економіка АПК. - 2009. - № 5.- С. 53-60.
Регіональна економіка--Запорізька область
Анотація: У статті охарактеризовано мале підприємництво Запорізької області, їх конкурентні позиції, стратегії розвитку. Подано методику оцінки конкурентоспроможності малих підприємств, що ґрунтується на використанні методів SWOT-аналізу.
298. **Дієсперов В. С.** Ефективність роботи сільськогосподарських підприємств степового регіону / В. С. Дієсперов // Економіка АПК. - 2012. - № 2. - С. 81-89.
Регіональна економіка--Запорізька область
Кл. слова: вартість продукції -- рентабельність -- землемісткість робочого місця
Анотація: Проаналізовано ефективність діяльності підприємств Запорізької області. Визначено, що структура галузей стала екстенсивною, а це зумовлює різкий спад виробництва видів продукції, виснаження ґрунтів, сільське безробіття, а кон'юктурно вигідна вузька спеціалізація на вирощування зернових та олійних культур забезпечує новим власникам великі прибутки, які мають бути спрямовані на відновлення різногалузевого виробництва.
299. **Запорізька область. 20 років у незалежній Україні :** стат. збірник / за ред. В. П. Головешка. - Запоріжжя : Головне управління статистики у Запорізькій області, 2011. - 90 с.
300. **Запорізька область у цифрах - 2008 :** короткий статистичний довідник / за ред. В. П. Головешка. - Запоріжжя : Головне

301. **Запорізька область у цифрах - 2009** : короткий статистичний збірник / за ред. В. П. Головешка. - Запоріжжя : Головне управління статистики уЗапорізькій області, 2010. - 234 с.
302. **Запорізька область у цифрах - 2009** [Електронний ресурс] : короткий статистичний збірник / за ред. В. П. Головешка. - Електрон. текстові дані. - Запоріжжя : Головне управління статистики у Запорізькій області, 2010. - 1 електрон. опт.диск (CD-ROM); 233 с.
303. **Запорізька область у цифрах - 2010** [Электронный ресурс] : короткий статистичний збірник / за ред. В. П. Головешка. - Електрон. текстові дані. - Запоріжжя : Головне управління статистики у Запорізькій області, 2011. - 1 електрон. опт.диск (CD-ROM); 217 с.
304. **Запорізька область у цифрах - 2011** [Електронний ресурс] : короткий статистичний збірник / за ред. В. П. Головешка. - Електрон. текстові дані. - Запоріжжя : Головне управління статистики у Запорізькій області, 2012. - 1 електрон. опт.диск (CD-ROM); 219 с.
305. **Звіт облдержадміністрації щодо результатів реалізації у 2012 році Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2015 року**[Електронний ресурс] / Запорізька обласна державна адміністрація. – Режим доступа:
<http://www.zoda.gov.ua/images/article/original/000026/26979/zvit.pdf>
306. **Книш Я. В.** Оцінка стану соціальної сфери на прикладі Запорізького регіону / Я. В. Книш // Економіка та держава. - 2012. - № 2. - С. 91-92.
Регіональна економіка--Запорізька область
Анотація: У статті розкрито економічний зміст поняття зайнятості. Проаналізовано основні показники соціального розвитку Запорізького регіону.
307. **Косторной С. В.** Пропорції трансформації спільного капіталу в

процесі реорганізації колективних сільськогосподарських підприємств / С. В. Косторной // Економіка АПК. - 2008. - № 10.- С. 44-46.

Регіональна економіка--Запорізька область

Кл. слова: трудові внески -- резервний фонд -- активи

Анотація: Метою статті є встановлення пропорцій трансформації спільного капіталу у процесі реорганізації КСП, визначення напрямів завершення цього процесу та удосконалення управління капіталом у сучасних умовах на прикладі сільськогосподарських підприємств Запорізької області.

308. **Кукіна Н. В.** Напрями розвитку аграрних формувань Запорізької області / Н. В. Кукіна // Вісник СНАУ. Механізація та автоматизація виробничих процесів : науково-методичний журнал. - 2008. - № 8/1. - С. 82-89.

309. **Лукіна Г. І.** Економічна активність сільської молоді Запорізької області / Г. І. Лукіна // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2008. - № 6. - С. 147-152.

Регіональна економіка--Запорізька область

Кл.слова: оподаткування -- вікові групи -- населення

Анотація: Проаналізовано динаміку економічної активності, зайнятості та безробіття сільської молоді Запорізької області.

310. **Міста та райони** Запорізької області за 2008 рік : статистичний щорічник / за ред. В. П. Головешка. - Запоріжжя : Головне управління статистики у Запорізькій області, 2009. - 276 с.

311. **Міста та райони** Запорізької області за 2009 рік [Електронний ресурс] : статистичний щорічник / за ред. В. П. Головешка. - Електрон. текстові дані. - Запоріжжя : Головне управління статистики у Запорізькій області, 2009. - 1 електрон. опт.диск (CD-ROM); 271 с.

312. **План заходів з реалізації** у 2013 році пріоритетних напрямів Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2015 року[Електронний ресурс] / Запорізька обласна державна адміністрація. – Режим доступу: <http://www.zoda.gov.ua/images/article/original/000026/26978/plan->

313. **Плахотя В. Г.** Сучасний стан кадрового потенціалу та його формування в аграрному секторі Запорізької області / В. Г. Плахотя // Продуктивність агропромислового виробництва : наук.-практичний збірник / НДІ "Украгропромпродуктивність". - К. : НДІ "Украгропромпродуктивність", 2009. - **Вип. 15.** - С. 69-76.
314. **Про заходи щодо** поліпшення умов господарювання недержавних сільськогосподарських підприємств Запорізької області та ін.[Електронний ресурс]/ Запорізька обласна державна адміністрація. – Режим доступу: <http://www.zoda.gov.ua/article/1736/pro-zahodi-shodo-polipshennya-umov-gospodarjuvannya-nederzhavnih-silskogospodarskih-pidприємств-ta-in..html>
315. **Програма забезпечення продовольчої безпеки** Запорізької області на 2011-2015 роки (перший етап: 2011-2012 роки)[Електронний ресурс] / Запорізька обласна державна адміністрація. – Режим доступу: <http://www.zoda.gov.ua/images/article/original/000018/18936/programa-prod-bezpeki-2011---2015.pdf>
316. **Програма соціально-економічного та культурного розвитку** Запорізької області на 2012 рік. - Запоріжжя, 2011. - 88 с
317. **Сільське господарство Запорізької області за 1990-2009 роки** : статистичний збірник / за ред. В. П. Головешка. - Запоріжжя : Головне управління статистики у Запорізькій області, 2010. – 156 с.
318. **Стан та перспективи розвитку галузей сільськогосподарського виробництва** Запорізької області : кол. монографія / О. В. Воронянська [та ін.] ; ТДАТУ. - Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2011. - 126 с. : табл.
319. **Статистичний щорічник Запорізької області за 2008 рік** : статистический материал / за ред. В. П. Головешка. - Запоріжжя : Головне управління статистики у Запорізькій області, 2009. - 488 с.

320. **Стратегія регіонального розвитку** Запорізької області на період до 2015 року (зі змінами та доповненнями) [Електроний ресурс]/ Запорізька обласна державна адміністрація. – Режим доступу : <http://www.zoda.gov.ua/article/1675/strategiya-regionalnogo-rozvitku-zaporizkoji-oblasti-na-period-do-2015-roku-zi-zminami-ta-dopovnennnyami.html>

